

Új Város

5.

2006.
május

Összefogás
és emberség
a gátakon

Árvizi védekezés 2006

SEGÍTŐ KEZEK KELLENEK

Az Élet igéje

5 Túl minden akadályon

Társadalom

6 Alabamában kezdődött

8 Hogy állunk az előítéletekkel?

10 Összefogás a gátakon

Előttünk jártak

12 Barátság a párbeszédért

Tudomány

14 A számok zenéje

Életük tanúságával

16 A világ erre a szeretetre szomjas

Családi műhely

18 Vissza Sopronba

19 Lelki anyaság

Egyház

20 Már gyermekkoromban

21 Mozgásban az egyház egésze

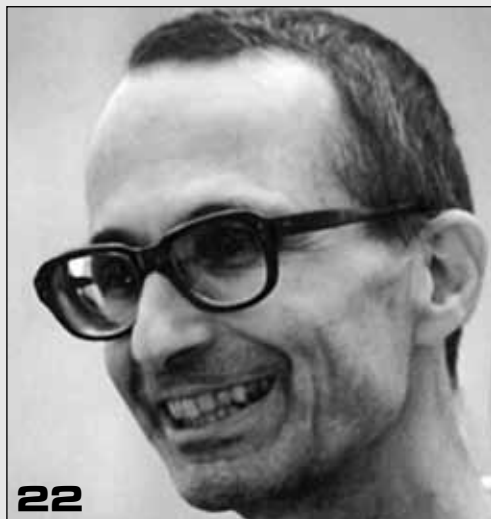
Munkatársunktól

22 Vértanúság evangéliumi hűségben

Megkérdeztük

23 Internetről mindenkinek (5.)

24 Robinson Crusoe módszer

Új Város

Közéleti kiadvány - ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja (www.fokolare.hu)

Kiadja: Új Város Alapítvány 1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számlaszám: 11705008-20434836

Felelős kiadó: Tóth Ilona

Szerkesztőségi cím: 1163 Budapest, Kisterenye u. 54.

Telefon: 328-0785. Fax: 403-5400. E-mail: ujvaros@fokolare.hu.

Felelős szerkesztő: Bartus Sándor

Munkatársak: Arany Krisztina, dr. Bakacsi Viktória, Fábán Zsuzsanna, Fábri Andzsej, Ferentzi Éva, id. Frivaldszky János, Himmer László, Hortoványi Emőke, Horváth Viktória, dr. Kiss Imre, Koncz Emőke, Körmendy Klára, Maucha Kristóf, Rieth Zsuzsanna, Smohai Ferenc, Sudár Balázs, Szalai Simkó Hilda, Téglásy Klára, Tóth Judit, Tóth Pál, Varga Krisztina, Vizsolyi László

Nyomdai előkészítés: Arton 2004 Bt

Nyomtatás: Kapitális Kft. Debrecen. Felelős vezető: Kapusi József.

TESTVÉRLAPJAINK: Olaszország: **Citta Nuova (CN)**. Amerikai Egyesült Államok: **Living City**. Argentína: **Ciudad nueva**. Ausztrália: **New City**. Belgium: **Nieuwe Stad**. Brazília: **Cidade Nova**. Bulgária: **Nov Svjat**. Cseh Köztársaság: **Nove mesto**. Dánia: **Ny Stad**. Franciaország: **Nouvelle Cité**. Fülöp-szigetek: **New City**. Hollandia: **Nieuwe Stad**. Horvátország: **Novi Svijet**. Japán: **Uno**. Kanada: **Nouvelle Cité**. Kenya: **New City-Nouvelle Cité**. Kína: **San Sing**. Kolumbia: **Ciudad Nueva**. Korea: **Cumul**. Lengyelország: **Nove Miasto**. Libanon: **Cité Nouvelle**. Litvánia: **Naujasis Miestas**. Nagy-Britannia: **New City**. Németország: **Neue Stadt**. Pakisztán: **Hayat**. Portugália: **Cidade nova**. Románia: **Oraş Nou**. Spanyolország: **Ciudad Nueva**. Svédország: **Enad Värld**. Szlovákia: **Nové mesto**. Szlovénia: **Novi svet**. Uruguay: **Ciudad Nueva**. Venezuela: **Ciudad Nueva**.

Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág

Előfizethető a Kiadónál

Éves előfizetési díj 2006-ra: **4000 Ft**. Külföldre: **35 euro**

Támogatói előfizetés: **7000 Ft**.

Címnap: Papp Gábor **hátlap:** CN

SZÓJÜK TOVÁBB A SZERETET HÁLÓJÁT

Az áprilisi számban jelent meg „A szeretet hálójá” című cikk. Szeretném megosztani az olvasókkal tíz évvel ezelőtti különleges élményeimet, e gondolatok folytatásaként.

Az ezredforduló környékén Argentínán borzalmas gazdasági válság söpört végig, melyet az ország kiszolgáltatottsága, alkalmatlan vezetése, és a nemzetközi tőke manipulációja okozott együttesen. A televízió elképesztő felvételeket mutatott az éhes, mindenükből kiforgatott emberekről, akik elkeseredésükben TESCO-kat fosztogattak.

A kevés nyugodt és biztos szigetek egyike, az összeomlás közepette is: a Lia Máriapoli. Itt élhettem egy nyáron át, ebben a városkában, Buenos Aiestől néhány száz kilométerre a pampák közepén.

Abban az időben elnökválasztás közeledt Argentínában, és mi magyarok is nem régen voltunk túl a sokunk számára reménykeltő politikai fordulaton. Az ott élők szavaiból lassan-lassan megelevenedett előttem egy döbbenetes világ. Latin-Amerikának pazar adottságai vannak. Az országok, társadalmak, nemzetek azonban számunkra felfoghatatlan mértékben kiszolgáltatottak a nemzetközi, és főleg az észak-amerikai nagytőke profitszerző vágyának. Kultúrák, egész és egészséges társadalmak dőltek romba, paradicsomi élőhelyek váltak pokollá, emberi kapcsolatok finom szöveteit tépték darabokra, hogy valakik, valahol nagyon távol, még gazdagabbak legyenek. A demokrácia szálnalmas bábjáték ott, ahol mindent a tőke irányít, s az embert csak nyersanyag, erőforrásnak tekintik. A politikai elit elképesztően korrump, egyszerű helytartó csak, sokhelyütt már a spanyol konkvisztádorok óta.

Ugyanakkor láttam Latin-Amerika másik arcát, a „feltámadottat”. Láttam szenvedni embereket kilátástalan helyzetben, de nagylelkűnek még többször láttam őket. Lassan megsejtettem - barátaimat és a Máriapoli életét látva -, hogy az ember élhet hősiesen, szeretetben, mégoly reménytelennek tűnő körülmények között is.

Tóth Ilona

KATASZTRÓFAVÉDELEM

AZ ORSZÁG ÉPP a kampánycsendtől volt „hangos”, amikor levelet kaptam egyik szegedi ismerősömtől: „Gyakorlatilag nem magasítottuk, hanem erősítettük a gátat – írja –, hogy ne csússzon meg. Lepakoltuk a homokzsákokat a teherautóról, és építettük a tám részt. Jó sokat dolgoztunk, folyt rólunk a víz... a gyerekek előtt le a kalappal, úgy dolgoztak, mint a felnőttek! Senki sem nézte őket „kicsiknek”, komolyan vették őket! A légkör nagyon szép volt. Amikor például a teherautóra várva körbeültünk a töltésen, sokan odajöttek beszélgetni... s egyre bővült a kör. Mindenféle ember volt köztünk... vízügyiaktól kezdve vállalkozókig, segéd munkásokig, volt ott matematikus, lézerfizikus, színházi dramaturg, munkanélküli és heavy-metalos lány, meg persze a katonák... Közben egyik ismerősünk hozott szendvicseket, kávét... Aztán jöttek a vöröskeresztesek is teával, majd a karitástól is... négy óra után pedig valami meleg ebéd is befutott egy étterem felajánlásából... Szóval, létezik és látszik a szolidaritás!!! Sokan marasztaltak minket, amikor mennünk kellett már. Részben azért, mert valóban kellett a „jó munkaerő”, de talán azért is, mert vittünk egy kis fiatalos lendületet, kapcsolatteremtést...”

Budapesti ismerőseim, családotul és a barátaikkal a minap egy Duna menti községben az ár elvonulása utáni nyomokat segítettek eltüntetni; de talán még inkább az elcsüggedt, megfáradt embereknek újra kezdeni.

Aztán Csongrádról jött egy telefonhívás... Barátnőm elbeszéléséből hamar kiderült, hogy a Körös-torkolatnál épülő gáton sem azt kérdezték egymástól az emberek, hogy ki melyik párttal szimpatizál... Imát kértek, hogy bírják... Azóta, az imán túl a pénzügyítés is elindult.

Hát igen... reménykedünk, hogy győz a szaktudás, a tapasztalat, s az emberi összefogás... ám, miközben a Körös-zugnál a gát még mindig tartja magát, az országot mintha lassan de biztosan elborítaná egy másfajta áradat... Igen, ugyanis hónapok óta a hamis szavak és tettek, az üres ígérgetések s a

fegyverként forgatott vádaskodások sodrásában élünk.

Vajon ezt látva nem kellene vészhelyzetet hirdetni megint? De most országosat! Vagy nem lenne szükség újabb katasztrófavédelemre? Már nem elég csak a vízűgy, a katonák és az önkéntesek részvétele! Hisz a vész nagyobb, mint a Hármas-Körös-nél vagy a Tiszánál... ez az áradat ugyanis mindannyiunkat elér, s ha nem teszünk ellene, a hétköznapiak egymásutánjában lassú, hömpölygő folyamra csendesülve, észrevétlenül vihet magával múltat s jövőt, igaz szót, becsületet és emberséget.

Ha nem teszünk ellene... De vajon hogyan? Hisz gátat még csak-csak építünk, de itt bontani kéne... még hozzá ember s ember között!

A nemzet lelki megújulásáért meghirdetett imaévről szóló püspökkari körlevél ezekkel a szavakkal bátorít:

„Jézus azonban nem csüggedésre, hanem reménységre hívott meg minket. Isten színe előtt minden ember élete és az egyes nemzetek élete is igazi érték. A Teremtő terve szerint jöttek létre a nemzetek. Történelmi tapasztalataink, az élet nehézségeit megoldani képes sajátos zsenialitásuk, kultúrájuk egyéni és megismételhetetlen gazdagsága értéket jelent az egész emberiség számára, és kedves a teremtő Isten előtt. A mai nemzedékre is nagy felelősség hárul, amikor ezt az örökséget hordozza.”

Ó be szép volna, ha nekünk magyaroknak is lenne valamiféle „sajátos zsenialitásunk, ami az élet nehézségeit képes megoldani”! Addig is azonban, amíg ezt most, a mi helyzetünkben fel nem fedezzük, javaslok valamit.

II. János Pál a Jubileumi Év egy ünnepélyes pillanatában megható liturgia keretében, az Egyház nevében bocsánatot kért valamennyi gyermeke bűnéért 2000. március 12-én. Az „Új évezred kezdetén” c. apostoli levelében írja: „Az emlékeztetnek ez a megtisztítása” megerősítette a jövő felé haladó lépteinket, alázatosabbá és érettebbé tett minket az Evangéliumhoz való ragaszkodásban.”

Ez tehát a javaslatom: tisztítsuk meg az emlékeztetünket.

És ez épít, és csakis ez épít az örökkévalóságnak. Látható műveket hoz létre, melyek kiállják a legigazságtalanabb társadalmi és politikai rendszerek próbáit is. Úgy tűnt, Isten akarja ezt, és nem engedi, hogy a „pokol kapui erőt vegyenek rajta”. A kölcsönös szeretetben működő isteni kegyelem nem csak a magánszférában, a személyes kapcsolatokban nyilvánul meg, hanem kilép e keretek közül, túlárad, és olyan műveket hoz létre, melyek mindenki számára láthatóak, mindenki számára teremnek gyümölcsei. A távlatait egészen nem is fogjuk föl talán. Erre példa a már több mint negyven éve fennálló és gyarapodó Lia Máriapoli.

Azon tűnődöm, vajon mit üzen ez nekünk, akik felelősséget érzünk hazánkért, Magyarorszáért, annak lelki megújulásáért. Nekünk, akik túl vagyunk azon, amit eddig politikailag tehettünk érte?

Fehérpataky Balázs - Budapest

Fehérpataky Balázs fotóalbumából

Olvasóink észrevételeit,
tapasztalatait, egy-egy
cikkkel kapcsolatos
gondolatait
rovatunkban szívesen
leközzöljük –
a terjedelmi korlátokat
figyelembe véve.

Címünk:
ujvaros@fokolare.hu

Legyőzött félelem

A plébániáról mentem el a kórházba egy halálos beteghez két lánnyal, akit ők rendszeresen látogattak. Egy Eliete nevű prostituált-ról volt szó. Épp akkor jött ki tőle az orvos, és azt mondta: „Ennek a szerencsétlen lánynak legfeljebb két-három napja van hátra. Legyen óvatos vele, mert megfertőzheti magát is!”

A kórteremben egy tizennyolc év körüli, teljesen tönkrement, sebek-től borított lányt találtam. Eliete elmesélte fájdalmas történetét, hogy soha nem kapott igazi szeretetet, ezért került az utcára. Gyónni szeretett volna, hogy magához vehesse az Eucharisziát. „Isten gyermekeként szeretnék meghalni - mondta -, akkor is, ha nagy bűnös vagyok”.

Mielőtt föladtam volna neki a betegek szentségét, eszembe jutottak az orvos szavai, és szinte megbé-nultam a félelemtől. Ám belül, mintha valaki azt mondta volna: te minden emberért pap vagy, érte is. Megpróbáltam legyőzni a félelmet, a vizsgolygást, és tettem a kötelességemet. Eliete mosolygott, kész volt a végső találkozásra, de én nem tudtam belenyugodni, hogy ennek a teremtesnek élete virágában kelljen meghalni.

- Mit tennél, ha Jézus meggyógyítana? - kérdeztem.

- Hazamennék a családomhoz, és megmondanám nekik, hogy jobb éhen halni, mint ebben a pokolban élni.

A gyógyulását együtt kértük Jézus nevében.

Valamennyi idő elteltével a két lány, aki látogatni szokta, azt a meglepő hírt hozta, hogy Eliete meggyógyult, végleg otthagyta azt a rettenetes helyet, és hazament az övéihez.

E.P. - Brazília

Egy anyuka, aki még szép is

Baráti társaság vagyunk és gyakran találkozunk egymással. Aznap este egyikünk nem jött el. Megtudjuk, hogy gyermeket vár. Barátja ott akarja hagyni, sőt mindent megtesz azért, hogy meggyőzze őt is: a legjobb megoldás az abortusz.

A lány szülei, akik nagyon szegények és sok problémával küszködnek, szintén nem akarnak tudni a gyermekről, a közeli rokonok hasonlóképp.

A lány gyenge, és nem lát világosan, nem tud mit kezdeni a rá nehezedő nyomással. Csak amikor velünk van, akkor képes megkérdőjelezni az abortuszt, de aztán amikor hazatér, a család erőszakoskodása és az anyagi helyzet, rákényszerítik az abortuszra. Elhatározza magát. Jelenkezik a kivizsgálásra, és megbeszél egy időpontot a műtetre.

Eközben mindent megpróbálunk: imádkozunk, sétálunk vele, meglátogatjuk a családját, kapcsolatba lépünk az Életért elnevezésű mozgalommal, és sikerül anyagi támogatást is kapni.

Május első vasárnapján, anyák napján meghívjuk vacsorára egyikünk lakására. A csapatból minden fiú és lány együtt van.

A végén elmondjuk neki, hogy jövőre ő is „szereplője” lesz az anyák napi ünnepségnek.

Mindenki számára meghatározó pillanat, de úgy tűnik, már túl késő. A megbeszélte időpont néhány nap múlva itt van, és nincs mit tenni.

De nem csüggedünk, mert tudjuk, hogy ha egységben imádkozunk Jézus nevében, akkor „a hegyek elmozdulnak.” A műtét előtti estén összejövünk és csodát kérünk, hogy a baba élete megmaradjon.

Másnap, jókor reggel, a szeretet végső tetteként kocsival megyünk a lakására, hogy bekísérjük a kórházba. Amikor meglát minket, mély lélegzetet vesz, és azt mondja: „El tudnátok vinni a fodrászhoz? Tudjátok, egy anyukának szépnek is kell lennie.”

M. T. - Palermo

TÚL MINDEN AKADÁLYON

Chiara Lubich

Isten nagylelkű! Az ő szemében nem létezik a népek és nemzetek, a nyelvek és népcsoportok közötti megosztottság. Mindannyian az Ő gyermekei vagyunk, azonos méltósággal.

A jeruzsálemi első keresztények csak üggyel-bajjal tudták elfogadni ezt a világos és egyetemes mentalitást. Mivel mindannyian ugyanabból a népből származtak, s tudták, hogy ők a választott nép, más népek fiaival nehezen tudtak hiteles testvéri kapcsolatba lépni. Sőt, megbotránkoztak, hogy Péter a tengerparti Cezáreában bement Cornelius házába – egy római tisztségviselőhöz, egy idegenhez. Hiszen nekik az idegenekhez semmi közük!

Istennek viszont senki nem idegen.

Ő „fölkelti napját jókra és gonoszokra, esőt ad igazaknak és bűnösöknek”¹. Isten mindenkit szeret, és nem tesz különbséget.

Ezt erősítette meg Péter a római katoná jelenlétében, túllépve az előítéleteken, amelyek elválasztották őt a más népekhez tartozóktól.

Ha Isten így tesz, akkor nekünk, az Ő gyermekeinek is így kell tennünk: ki kell tárnai a szívünket, át kell szakítani minden gátat, és meg kell szabadulni mindenféle szolgaságtól.

Igen, ugyanis nem egyszer rabszolgái vagyunk a megosztottságnak: szegények és gazdagok, különböző nemzedékek, feketék és fehérek, kultúrák és nemzetek között. Milyen sok előítélet van bennünk a bevándorlókkal, a külföldiekkel szemben! Milyen sok közhely terjed el azokról, aki különbözik tőlünk! Ezekből fakad a bizonytalanság, a félelem önazonosságunk elvesztésétől, és innen az egymás iránti türelmetlenség.

Am léteznek sokkal fondorlatosabb akadályok is, amelyek elválasztják a mi családunkat a szomszéd családtól, a mi vallási csoportunkat a másik vallás képviselőitől; elválasztják egymástól városunk lakónegyedeit, a pártokat, a sportklubokat. Mindez bizalmatlanságot, süket és mélyen gyökerező ellenszenvet, elmérgesedett ellenségeskedést szül.

Ha mellettünk áll Isten, aki nem tesz különbséget az emberek között, hogy is ne élesztenénk fel az egyetemes testvériség érzését a szívünkben? Ha egyetlen Atya gyermekei vagyunk, ráébredhetünk arra, hogy mindenki, akivel kapcsolatba kerülünk, a testvérünk.

Ha tehát mindannyian testvérek vagyunk, akkor mindenkit szeretnünk kell, a mellettünk lévőktől kezdve, szüntelenül. Így szeretetünk nem plátói, nem elvont szeretet lesz, hanem kézzelfogható szolgálat.

Olyan szeretet lesz bennünk, amely képes a másinak elébe menni, tud párbeszédet kezdeményezni, képes azonosulni a másikkal, aki kellemetlen helyzetben van. Annyira fel tudja venni a terheket, az aggodalmakat, hogy megérzi a

Horacio Conde

másik: megértették és befogadták őt, minden különbözősége ellenére; és érzi, hogy feltárhatja mindazt, amit csak hordoz, az összes kincsét.

Olyan szeretet lesz bennünk, amely élő és cselekvő kapcsolatokat tart fenn a legkülönbözőbb meggyőződésű emberek között, és ezeket az „aranszabályra” építi: „azt tedd másokkal, amit szeretnél, ha veled tennének”. Ott van ez minden szent könyvben, és mindenkinek a lelkiismeretében.

Ez a szeretet mozgásba hozza a szíveket, hogy megvalósuljon a közösség. Úgy szereti a másik hazáját, mint a sajátját; új struktúrákat hoz létre abban a reményben, hogy meg lehet szüntetni a háborúkat, a terrorizmust, a viszályt, az éhínséget, a világ ezernyi baját.

Ezt tapasztalta meg egyik első római társnóm, Fiore, és egy katolikus, fiatal, guatemalai bennszülött lány, Moira. Ő a Kacjchichel maja dinasztia leszármazottja, tizenegy testvére közül a legidősebb. A bennszülöttek nagymértékű diszkriminációja oda vezetett, hogy erős kisebbségi érzés alakult ki bennük a meszticekkel, és különösen a fehérekkel szemben.

Moira így mesélte el találkozását Fiorével, aki nem volt „személyválogató”, az emberek szívéhez szólt, minden akadályt ledöntve: „Sohasem felejttem el, hogy Fiore milyen kitörő szeretettel fogadott. Szeretete irántam az Isten szeretetét tükrözte.

Indián kultúráim és családi neveltetésem miatt zárkóztam voltam és kemény, távol tartottam magamtól mindenkit. Fiore lett a mesterem, a vezetőm és a példaképem. Segített, hogy kilépjek önmagamból, hogy bizalommal közeledjek másokhoz. Az ő tanácsára folytattam a tanulmányaimat. Mellettem állt és biztatott, amikor ott akartam hagyni mindent a kulturális és módszerbeli különbségek miatt. Ennek köszönhetően titkárnői végzettséget szereztem.

Az én emberi méltóságom tudatát adta vissza elsősorban. Az ő segítségével sikerült felülmúlnom azt a kisebbségi érzést, amit bennszülöttként hordoztam magamban, mint egy bélyeget. Arról álmodtam kislánykorom óta, hogy felszabadító harcot indítok népemért, de Fiore megértette velem, hogy ezt magamon kell kezdeni. Nekem kell «újja» lennem, ha azt akarom, hogy «új nép» szülessen.”

Ha szeretjük az Ideált, akkor – Moirához hasonlóan – új álmokat szöhetünk Istennel, aki velünk van, és aki nem személyválogató. Az igenem, amit „Istennek kimondtam, kitért egy kaput, amin keresztül az Ideált vihettem el a népemnek. És ez valamennyire a családomban már meg is valósulhatott.”²

¹ Mt 5,45

² MATILDE COCCHIARO, Un fiore raro. Ada Ungaro, Roma 2003, 151-153. o.

**„Isten nem
személyválogató.
Ellenkezőleg, kedves
előtte bármelyik nép fia,
aki féli őt, és igazságot
cselekszik.”
(Ap.Csel. 10,34-35)**

ALABAMÁBAN KEZDŐDÖTT

Ötven év telt el a Montgomeryben lezajlott autóbusz-bojkott óta. Egyre világosabban kirajzolódik a feketék polgárjogi küzdelmét elindító főszereplők arcképe. Ismertté válnak a cselekedeteiket irányító mozgatórugók is.

Rosa és Martin

A FEKETÉK ÜGYVÉDEI már régen várták az alkalmas pillanatot, amikor támadásba lendülhetnek: az alkotmány egyes paragrafusai ugyanis szentesítették a faji megkülönböztetést. Ennek egyik legmegalázóbb formáját az autóbuszokon kellett elszenvedni. Az alabamai *Montgomeryben*, mint sok más városban, a vezető mögötti sorokat a fehéreknek tartották fenn, a feketék csak mögöttük foglalhattak helyet. Ha többen utaztak, a feketék kénytelenek voltak átadni a helyüket, adott esetben még le is kellett szállniuk. 1955. december elsején a Cleveland sugárúton azonban egy negyvenkét éves fekete asszony, *Rosa Parks*, nem volt hajlandó átadni a helyét.

– „Nem voltam sem idős, sem beteg, és még az átlagosnál fáradtabb sem. Egyszerűen meguntam.”

Amikor 1943-ban Montgomerybe érkezett, és először a fehéreknek fenntartott első ajtón szállt fel, a buszvezető leszállította, de nem várta meg, hogy a hátsó ajtón fel is szálljon. Ez a kis tréfa Rosának ötmérföldnyi gyaloglásába került a zuhogó esőben. A véletlen úgy hozta,

Rosa Parks letartóztatásának az oka: nem adta át a helyét az autóbuszon.

Lap tetején: Martin Luther King, fiatal lelkipásztor.

hogy tizenkét évvel később ugyanaz a *James Blake* volt a buszsofőr, aki most ismét le akarta szállítani. Semmi nem változott, se a város, se a sofőr, de Rosa igen!

A küzdelmet pedig csak az tudja megnyerni „kívül”, aki „belül” megnyerte már. És Rosa megnyerte: tanult, férjhez ment, dolgozott és polgárjogi harcos lett, akiben mélységes ellenérzést keltett minden visszaélés.

Az eset után négy nappal már az egész fekete közösség csatlakozott a montgomery autóbuszok bojkottjához. Úgy negyvenezren választottak más járművet vagy gyalogoltak akár napi húsz mérföldet, esőben is. Már 381. napja tartott a bojkott, amikor

1956. december 20-án a legfelsőbb ügyészség alkotmányellenesnek minősítette a megkülönböztetést az autóbuszokon!

És ez csak az első siker. A fajüldözők válasza, kezdve a feszültség ki-robbanásának első pillanatától, a gyűlölet volt. Ennek első hulláma 1956. január és február folyamán érte el a csúcspontját. *Martin Luther King* házára bombát dobtak, Rosa Parksot pedig újra letartóztatták...

A mozgalomnak szüksége volt egy igazi karizmatikus vezetőre, aki a legkritikusabb helyzetekben új erőt öntött a tömegekbe, a maga lelki és kulturális forrásából merítve. Ez a vezető volt Martin Luther King, aki átlátta a küzdelem veszélyeit, s 1957. január 14-én egy nyilvános felszólalás közepén így kiáltott fel:

– „Ó Uram! Remélem, senkinek nem kell az életével fizetnie a szabadságunkért folytatott harcban... Persze, hogy nem akarok meghalni! De ha valakinek meg kell halnia, akkor én legyek az!”

Rosa ügyének volt köszönhető, hogy felbukkant és részt vett a tiltakozási akció szervezésében már az első napoktól kezdve.

Martin édesapjától kapta élő keresztény hitét, és a folyamatos kapcsolatot a Biblia igéivel. Fokozatosan érlelődött benne az elhatározás: ő is lelkész lesz, édesapja nyomában. Még két döntő hatás éri fiatalkorában: Tanulmányai során kezébe került *Thoreau* műve a polgári engedetlenségről, ami a feketék egyenlőségéért folytatott polgárjogi harc elméleti alapjául szolgált később. Másik tanítómestere *Gandhi* volt. Hatására alakult ki benne a meggyőződés: saját szívünkől számúzni kell a gyűlöletet. Ebből az önmagunkkal vívott nagy küzdelemből születik meg a Gandhi-féle magatartás: ké-

pesek leszünk jóval válaszolni a rosszra, úgy, hogy elnyeljük és megsemmisítjük magunkban az ellenfelünkben lévő erőszakot, s ezzel felébresztjük a saját lelkiismeretét. Kingnek sikerült Gandhi tanítását egyesíteni a maga evangéli-

got, amit csak a mindennel lehet mérni.

Ha együtt akartak haladni Martin Luther Kinggel, a fiataloknak először meg kellett szerezniük belülről azokat a szabadságjogokat, amikért küzdöttek. Így tartja minden nagy harci hagyomány: ha a belső ellenséget sikerült legyőzni, akkor lehet harcot indítani a külső erő ellen. Egy különbség lényeges itt: miután a belső ellenséget legyőzték magukban, már nem számít a külső ellenség az erőszakmentesség híveinek és a keresztényeknek a szemében, mert a küzdelmet meg tudják vívni gyűlölet nélkül.

A mozgalom elég hamar vértanúkat adott. Számos erőszakos tett kíséri Martin Luther útját is. 1957-ben megkéselik, s ez már előrevetíti végső áldozatát. Világossá válik, hogy minden nyilvános fellépése egyben az utolsó is lehet. Az első években azonban

Rosa tiltakozása nem véletlenszerű, hanem annak a nőnek az érett viselkedése, aki tisztában van emberi méltóságával.

umi gyökereivel, vagyis összekapcsolni az erőszakmentességet Jézus hegyi beszédével.

Sokan követték őt az erőszakmentesség nehéz útján, különösen a fiatalok, akikről nem csak kis áldozatot várt, hanem mindent. Azt kérte tőlük, hogy legyenek készek az életüket is odaadni. Ők pedig követték, mert szavaival fölébresztette bennük azt az emberi méltosá-

komoly sikereket könyvelhetett el, a kudarcok mellett. Mozgalma növekedett, nemzetközileg is egyre elismertebb lett, megkapta a Béke Nobel-díjat. Az USA-ban fontos törvényeket fogadtak el a faji megkülönböztetés ellen.

Martin eközben megértette, hogy küzdelme nem szorítkozhat csupán a feketék egyenjogúságára: ki kell terjednie a szegény fehérekre is, akiket ugyanúgy hátrányos megkülönböztetés ér.

Kudarcai növekedtek: A feketék között nőtt az erőszakos tiltakozók száma, ő pedig fokozatosan elszigetelődött azzal, hogy fellépett a vietnami háború ellen. 1967 októberében letartóztatását már nem kísérte komoly tiltakozás sem az USA-ban, sem külföldön. Mind inkább ránehezedett a belső magány is, mint lelki próbatétel. Vonuljon vissza a lelkipásztori munkába, mint aki már megtette a magáét? Úgy látszott, nincs értelme a további önfeláldozásnak. Hiszen meglehetett volna az oka, hogy más utat válasszon, a családja iránt érzett felelősség és az

1964. július 2. - Johnson amerikai elnök aláírja azt a polgárjogi törvényt, amely megtiltja a faji megkülönböztetést. Középen a fiatal Martin Luther King.

egészsége miatt. Hasonló helyzetben egyesek az ésszerű megoldást választják – s ehhez minden joguk megvan. Mások viszont lecsupaszított párbeszédükben, önmagukkal vagy Istennel, képesek úgy dönteni, hogy küzdelmüket a végsőkéig folytatják. Így döntött Martin Luther King is, így vált áldozattá. Ilyen utat járt Magyarországon Nagy Imre, Prágában Jan Palach 1968-ban, Amerikában Che Guevara vagy Malcolm X. Mindannyiukat a belső készítés vezette a vértanúsáig, amire szükség volt bizonyos értelemben, hogy betöltsék küldetésüket.

Meglehet, hogy az igaz ember álma nem valósul meg maradéktalanul „odakint” a társadalomban, de végül megvalósul a személyében, „odabent”. Martin Luther King megélte belül a másoknak is annyira óhajtott szabadságot.

A vértanúság ilyenkor már nem azért van, aki azt elszenvedi, hanem a többiekért, a szemtanúkért. Azért kell, hogy a benne már valósággá lett ideál valósággá legyen, testet öltson mások számára is kézzelfoghatóan. Az önátadás így beteljesül: híd épül a próféta és az emberek világa között.

Antonio Maria Baggio
Vizsolyi László gondozásában

SOKAN AZT HISZIK, hogy elgondolkodtak valamin, pedig csak átrendezik az előítéleteiket – állítja William James, múlt századi filozófus. Elmondható ez minden kor emberére, s jól összefoglalja azt a jellemző magatartást, aminek mindig végzetes következményei voltak az egyedekre és népekre nézve, mind a mai napig. Annál inkább, mert – úgy látszik – új betegség ütötte fel a fejét. Egyszerűsítési kórnak hívják, és találkozunk vele itt is, ott is. Eszerint hozzászólt már az agyunk, hogy a képernyő látványa serkentőbb hatású, mint egy embertársunk, vagy egy valós helyzet. Maga ez a megállapítás is egyszerűsítés, mert – bár sok benne az igazság – azért nem egészen így van.

Tény, hogy a felmérések, statisztikák, sms-ek korában, miközben semmire nem elég az időnk, minimálisra zsugorodnak a képességeink és lehetőségeink, hogy elgondolkodva az eseményeken, saját véleményünk alkossunk. Ezért a közvetlen tapasztalatszerzés helyett inkább a másoktól hallottakra alapozunk. Így születnek az előítéletek. Amikor nagyon leegyszerűsítünk valamit, könnyen esünk abba a hibába, hogy ezt vagy azt csökönyösen ilyennek vagy olyanak gondoljuk.

S mert nemhiába vagyunk a gyermekei (talán a szülői is) a globalizációnak, be kell látnunk, hogy erre még ugyancsak rásegít a médiavilág, mely fölerősíti az általánosításokat.

HOGY ÁLLUNK AZ ELŐÍTÉLETEKKEL?

Így már érthető, hogy valaki vette a fáradságot, s feltérképezte a legelterjedtebb előítéleteket. *Philipp Lensen*, német *blogger* megnézte az interneten a *Google* keresőprogramjával, hogy milyen jelzőket használnak legtöbbször egy-egy nemzettel kapcsolatban.

Kiderül hát: milyenek is a magyarok, a franciák, az olaszok, a törökök, a brazilok, a kubaiak... És a térképünk, mint egy pillanatfelvétel, kirajzolja szépen a világon elterjedt sztereotípiákat, melyek részben tán ismertek vagy kevésbé ismerősek. Van köztük butaság is, néhány behízelgő, vagy éppen modortalan megjegyzés; emberek írták a weben egy-egy népről, az idők folyamán.

Miket is? Például, hogy az olaszok arról híresek, hogy szeretik a tésztát és hadonásznak; a németek a pontosságukról és a sörről; a kanadaiak arról, hogy sok nációból állnak és türelmesek; a franciák a romantikáról és a sok csúrés-csavarásról; a svédok komolyságukról; a kenyaiaak a futóbajnokaikról; a dél-afrikaiak az erőszakosságukról; a tajvaniak vendégszeretetükről és a szórakozásról; a japánok technológiájukról...

Még ha az így kikeresett sablontulajdonságok ártatlannak is tűnnek, meg ne tévesszenek senkit! A virtuális világból olyasmi is előkerül egyes népekről, amivel a többieknel méltatlanabbá válhatnak a szeretetűnkre. Csakhogy itt mindig előítéletről van szó! Mégpedig olyan előítéletről, ami gyakran komoly társadalmi problémákat okoz, háborúkat, sőt népirtást! Csak azért, mert sokan vették túl komolyan. A történelemből okulnunk kell! Nemcsak a régmúltból, hanem amit most élünk, abból is.

A népekről, emberekről egyoldalúan megállapított igazságok gyakran jártak szörnyű következményekkel.

Anélkül, hogy észrevennénk, a mindennapi kapcsolatainkra is ugyanez elmondható, nem csak a történelmi időkre.

Eközben tévedés lenne azt hinni, hogy csak olyankor ítélkezünk, amikor a többinél alacsonyabb- vagy magasabb-rendűnek tartunk egy-egy népet, vagy népcsoportot.

Ezek még csak a legszélesebb körben elterjedt, ezért legszembetűnőbb előítéletek.

Persze, mondhatnánk, az vesse az első követ, aki minden előítélettől mentes közöttünk.

Befolyásolhatóságunk mértéke kihatással van a napi kapcsolatainkra is: onnan kezdve, amikor nagyobb megbecsülést tulajdonítunk bizonyos társadalmi rétegnek vagy munkának, egész addig, hogy a volánnál ülő nő folyamatos veszélyt jelent a közlekedésben. Folytatva azzal,

hogy a más bőrszínűek kevésbé tisztességesek, hogy a romák lopnak... És az ember akkor számít, ha tartják őt valakinek, máskülönben mi is semmibe vesszük.

Nagyon gyakran a félelem szüli az előítéletet: félünk az emberektől, és főleg attól, akit nem jól ismerünk. Éppen ezért, gondoljunk csak bele, az előítélet azzal okozza a legnagyobb kárt, hogy eltávolítja egymástól az embereket. Nem ismerem, félek tőle, ezért jobb, ha tisztos távolban maradunk egymástól. Csöppet sem töröm magam, hogy kikutasam ellenszenvenemnek az igazi okát.

Másrészt megfélemedezünk arról, hogy gyakran rosszul állítjuk be a magunk nézőpontját. Jó néhány irodalmi műben találunk erre példát.

Jonathan Swift regényének főszereplője, *Gulliver*, az eredetileg felnőtteknek szánt történetben, olyan egymással szöges ellentétben álló helyzetekbe keveredik, amiből az derül ki, hogy egy igazság és annak az ellenkezője között mennyire nehéz meghúzni a határt. Mert *Lilliput*-ban óriásnak tűnik, míg törpévé zsugorodik *Brobdingnag*-ban, az óriások birodalmában.

Már az is elég lenne, ha csak annyit tudnánk ebből megjegyezni, hogy van másik álláspont is, és onnan a dolgok is másképp látszanak.

Albert Einstein mondta, hogy könnyebb lebontani egy atomot, mint egy előítéletet.

Azért is, mert ha valaki a ráakasztott ismertetőjellel akár szöges ellentétben viselkedik, rögtön a kivétel kategóriába soroljuk, ami ugye erősíti a szabályt!

De hát mit lehet tenni? Hányszor érhetne kellemes meglepetés bárkit, ha megállná, és nem skatulyázná be azokat, akikkel nap mint nap találkozik; ha nem egyszerűsítene le túlzottan az embereket. Ha nem egyszerűsítene le egyben az életünket!?

Akkor hát rajta! Vadásszunk az előítéletekre! Az fog győzni, aki a legtöbbet elcsípi – legelőször is önmagában!

Aurora Nicosia

Bartus Sándor gondozásában

ÖSSZEFOGÁS A GÁTAKON

Ferentzi Éva

Idén tavasszal ismét rendkívüli helyzetet teremtett két nagy folyónk egyszerre érkező, és rekordokat döntő áradása. A veszély hírére az országban mindenki megmozdult, és segített, ahogyan tudott.

APRILIS VÉGÉN HAZAUTAZTAM szülővárosomba, Csongrádra, ahogy minden hónapban. A tv-ből-rádióból hallottam az árvízhelyzetről, és aggódva gondoltam az otthoniakra.

Meglátogattam édesanyám idős barátnőjét is a Tiszához közeli Aranysziget otthonban. Jókat szoktunk beszélgetni, kilencvenhat éves, szellemileg teljesen friss, a rádióból nagyon tájékozott a jelen dolgokról. Mikor beléptem, éppen egy kis bőröndben pakolászott az asztalon, de a konyhában is hasonló volt a helyzet, nincs elől se kávé, se cukor... akkor kezdtem megérteni, hogy az esetleges kitelepítésre készül. Meg is mondta, hogy most nincs se figyelme, se türelme beszélgetni.

Számomra ekkor vált a tv-ben láttott hír igazi, emberi valósággá. Addig a világ bármely részén lehetett volna.

Aztán felmentem a gátra a Körös-toroknál. Megdöbbentő látvány a hatalmas, rohanó víztömeg, ahogy a gát tetejéből alig áll ki 30-40 centiméter, és a 2-3 méteres lábakon álló vikendházaknak is csak a csúcsa látszik. Roppant erő... s mi lenne, ha még harminc centimétert emelkedne a víz? Egyszerre félelmetes és lenyűgöző...

A túloldalról folyamatosan hallani a helikopterek hangját: a megcsúszott Körös-gát megerősítéséhez szállítják a homokzsákokat.

A sógornómhöz egyszerre érkeztem az unokaöcsémrel, aki azonnal motorra ült, mikor meghallotta a kitelepítést, hogy segítsen, hiszen a

Nagyréten sokakat ismer. Végül is a helikopterekre akasztotta fel a homokzsákokat, ami, ha fárasztó is, de nagyon érdekes munka volt. A bátyámmal nem is találkoztam, mert este tízig még nem ért haza, traktorjával segített a kitelepítésben, az állatok és a takarmány elszállításában.

Együtt néztük a helyi híradót, a tízezer kisliba elszállítását, az idős parasztemberek fájdalmát, hogy életük munkáját kell otthagyni, s ki tudja, mi lesz... Felszisszennek mellettem: hisz' ez a Józsi bácsi, akit jól ismerünk, már az előző árvízkor is neki segítettünk...

Aztán már nincs újabb hír, s már ez is jó hírnek számít.

Reggel az első dolgom meghallgatni a helyi rádiót, ezen keresztül tartják a kapcsolatot a lakossággal. Nagyon nyugodt hangvételű, korrekt tájékoztatás. Mindenkinek megköszöni az eddigi munkáját. Előző nap például szerveztek egy buszt a Nagyrétre, ötven önkéntest kértek, de olyan sokan jöttek, hogy fel sem fértek, külön járművekkel kellett kiszállítani őket. Az elmúlt napokban annyi homokzsákot töltöttek meg az emberek, amennyi máskor egy évre elég... Most a rako-dáshoz kérnek erős felnőtteket.

A Tisza ekkor már tetőzött, megkezdődött az apadás, mindenki egy kicsit fellélegzett. A vízügyi szakértő, aki szintén nem sokat aludt az utóbbi napokban, felhívta a figyelmet, hogy védelmi szempontból most jön a neheze: mert ilyenkor lankad a figyelem, fokozódik a fáradtság, és a gátak már nagyon átáztak.

Sógornőm, aki a helyi káplánnal járta a zsákrakó helyeket, hogy ételt-italt vigyen a munkásoknak, azért kérte az imáinkat, hogy ne legyen katasztrófa, hogy bírják még a gáton dolgozók. Ám legnagyobb meglepetésemre azért is kérte az imát, hogy az emberek Istenhez forduljanak... Hogy fohászból legyen több...

A szívemben kavargtak az érzések, a kereskedelmi tv-k riogatása szólhatott volna a világ bármely pontjáról, de ott ennek a valóságnak a közepében találtam magam: itt történik mellettem, az enyéimmel, velem. Láttam, hogy az emberek képesek a bajban összefogni; a fiatalok is kitettek magukért mindenütt, képesek adni, egy emberként mozdulni.

Zsuzsa barátnőmmel szintén a megfeszített védelemről beszélgetünk, a sok-sok példaértékűen tette

kész emberről, arról, hogy mindenki adni akar. Azt nem lehet eltitkolni, hogy naponta állandó a veszély, ezért kérte ő is az imádságot.

A tv-ben ritka hírt hallottam: szálas takarmányt ajánlott fel termelőtársainak ingyen egy gazda, mert neki van fölöslege, és szívesen bocsátja azoknak a rendelkezésére, akiknek a víz elvitte a takarmányát. Csak egy kérése volt, hogy valóban azok jöjjenek, akik igazán rászorultak.

Elgondolkozom: mi tartja majd előn ezt a szép emberi összefogást az árvíz után is? ■

Papp Gábor (3)

Előző oldalon fent és a címlapon:
a szegedi árvízvédelmi munkákban is sokan kivették a részüket.

MÉG EGY ESÉLY

Virágvasárnap meghívtak másnapra homokzsákokat pakolni egy tanyára, Dunaalmás mellé. Igent mondtam, ám magamban úgy gondoltam, hogy ha reggel nem lesz kedvem, úgyse megyek el. Aztán este későn feküdtem le, reggel korán kellett kelni, fáradt voltam, és a csuklóm is fáj már néhány napja. Ezen kívül kérték, hogy vigyek gumicsizmát: persze azt se tudtam, hol keressem. Tehát a körülmények adottak voltak ahhoz, hogy ne menjek el. Mégis úgy voltam vele, ha már nagy nehezen fölkeltem, adok egy esélyt ennek az útnak: ha talállok gumicsizmát, elmegyek (persze tudtam, hogy erre semmi esély).

Szinte egyből megtaláltam! Aztán beleakadtam egy csuklószorítóba is, és még időben sikerült összekészülödnöm, hát gondoltam, elmegyek. Nagyon szép napunk volt: jó idő, jó levegő, közösen végzett kemény fizikai munka, szép beszélgetés az ottaniakkal, és így tovább. Tanulságos volt belekóstolni az árvíz sújtotta területeken élő emberek problémáiba – más, mint a tv előtt ülve sajnálkozni... Azóta minden nap megfogalmazódik bennem egy ima értük.

Gajdos Mátyás

Berndt Mária

HA AZ UTOLSÓ NAPOM LENNE

Hogy megyünk-e segíteni az árvíz után, elsőre nem volt kérdés. De az indulás reggelén felmerült bennem: ha ez lenne az utolsó napom, akkor is elmennék? Aztán arra gondolva, nehogy valakinek egyedül kelljen mennie, sikerült újra igent mondani. Végül hatan indultunk Dunaalmásra, ahol nagyon kedvesen fogadtak minket a sok tennivaló és fárad-

ságos munka ellenére. Ott segítettünk, ahol tudtunk: padokat mostunk, szénabálát építettünk, homokzsákokat pakoltunk. Azt hiszem, mégsem ez volt a legfontosabb, hanem, hogy együtt dolgoztunk. Minden közössé vált: a szomszéd-

doktól kapott finom vaddisznópörkölt, amivel megvendégelték bennünket, az elmesélt-meghallgatott történetek, az együtt arrébb dobott-húzott homokzsákok, a fáradtság, a nevetés... A nap végére csak az öröm maradt meg, és az a gondolat: ha tudnám melyik napom lesz az utolsó, szívesen tölteném el így.

Körmendy Klára

BARÁTSÁG A PÁRBESZÉDÉRT

Angelo Beghetto, a Nazarenonak nevezett minorita ferences atya tavaly május elsején érkezett meg az Örök Hazába. A szegénység és az egység jegyében élte le életét. Ő nyitotta meg a Fokoláre Mozgalom előtt az ökumenikus párbeszéd útját Isztambulban.

ANGELO ATYÁT I. Athenagorász ökumenikus pátriárka anyjának nevezte, és a gyóntatójának. Nem mintha nála gyónt volna, hanem mert megosztotta vele legbizalmasabb vágyait, aggodalmait és álmait. A pátriárka elsősorban az egyház egységére vágyódott.

néztem, a szívem ott dobogott, a kereszténység központjában. Miért szakadtunk el? Miért nem térünk vissza az egyetlen kehelyhez?”

Angelo Beghetto atya 1960-ban a minoriták tartományfőnökeként érkezett Isztambulba. Újdonságként hatott rá az egyházak sokfélesége: or-

lül is érezte a különböző rítusok közötti feszültséget: latinok, görögök, örmények, kaldeusok...

Ennél is szomorúbb – emlékezik vissza –, hogy a megosztottság szinte senkit sem zavart különösképpen. Sőt, akadtak, akik normálisnak és jogosnak is tartották.

Isztambulban a Szent Antal templom igazgatója lett. Mindenki-vel őszinte, baráti kapcsolatra törekedett. Ebben Szent Antal is a segítségére volt, akiről köztudott, hogy jócskán vannak nem római katolikus tisztelői is.

„Mindenkit testvéremnek tekintek, kivétel nélkül – mesélte egyszer Angelo atya. – Jézust szeretem bennük, akkor is, ha ezen kívül semmi mást nem tehetnek.”

Református, anglikán és evangélikus lelkészek hívták meg a templomukba beszélni. Maximiliano Kolbe atya boldoggá avatásának ünnepén pedig a Szent Antal templomban együtt voltak keresztények és muzulmánok, valamint eljött a zsidó főrabbi is. Angelo atya immár mindenki-vel őszinte és érdek nélküli barátságban állt.

Egy ismerőse ajánlotta, hogy menjen el Athenagorász pátriárkához: „Nagyon szeretik önt az ortodoxok, miért nem keresi fel a pátriárkánkat?”. Angelo atya megfogadta a tanácsot.

Testvéri, baráti találkozás Isztambulban, I. Athenagorász pátriárka és Chiara Lubich között. Jobb oldalt Angelo Beghetto.

„Éppen az Egyesült Államokban voltam, amikor konstantinápolyi ökumenikus pátriárkává választottak – mesélte egyszer. – Hazatérőben megkértem a pilótát, hogy tegyünk kitérőt Róma felé. Kétszer is elrepülünk a város fölött. Megindultan

toodoxok, örmények, szírek, anglikánok, evangélikusok... A sokféle hagyomány gazdagságot is jelenthetett volna, ám az egyházak megosztottsága fájdalmasnak, érthetetlenül titokzatosnak, sőt botrányosnak tűnt a számára. A Katolikus Egyházon be-

„Odafelé menet az utcán arra gondoltam, hogy Jézust kell benne szeretnem – emlékszik vissza. – A szeretet majd megmutatja, hogyan kell viselkednem egy ilyen tekintélyes, különleges lelki és erkölcsi nagyság jelenlétében.”

A pátriárka már hallott róla, ismerte ökumenikus tevékenységét, a muzulmánokhoz és a zsidókhoz fűződő barátságát. Azonnal arról kezdtek beszélgetni, hogyan lehetne begyógyítani a sok évszázados szakadást és visszavezetni a keresztényeket a kölcsönös szeretethez, az ősegyházban megélt lelkülethez. Az elsőt még további találkozások követték.

Egyik alkalommal Chiara Lubichról beszélt neki, és a Fokoláre Mozgalomról, amelyet Isten épp azért hívott életre, hogy az egységet vigye minden-hová. Húsz percet töltött nála. A pátriárka arca felderült, és ragyogott a szeme a meghiúsultságtól. Megszorította a kezét, és azt mondta: „Hol van most Chiara? Miért nem jön el hozzám? Mondd meg neki, hogy jöjjön el! Minél hamarabb látni szeretném!”

Chiara 1967. június 13-án érkezett Isztambulba, és látogatása kapcsán egy olyan út nyílt meg, amely elvezetett a várva várt találkozáshoz VI. Pál pápával.

Harminckét éves volt Angelo atya, amikor 1949 végén két lány kereste fel a kolostorban. A tehetséges fiatal filozófia professzor éppen előadást tartott Szent Anzelm Isten-bizonyításáról. Az óra végeztével az egyik lány nagyon egyszerűen így szólította meg:

Atya kérem, Ön is szereti Jézust, igaz?! Angelo atya később így vallott erről: „Nem tudtam rögtön válaszolni. Rövid lelkiismeretvizsgálatot kellett tartanom. Soha, még a novíciusterem se tett fel közvetlenül ilyen lényegbevágó kérdést. Válaszom a pillanatnyi lelkiállapotomat tükrözte: – Igen, úgy gondolom, igen – mintha Isten ítélőszéke előtt álltam volna. – Őszintén gondoltam, hogy szeretem Istent. Mégis, abban a pillanatban a két egyszerű, mosolygós fiatal lány előtt valami egészen mélyen felkavart, de mégsem támadt bennem zavar. Valami felrázott a tespedtségéből, mint ha megérintett volna egy fénysugár.”

Az egyik lány a háborús időkről kezdett beszélni, amikor minden összeomlott, a házak, az emberi álmok és tervek, amikor csak egyetlen, elpusztíthatatlan, igaz és örök kincs maradt: Isten, a Szeretet. A Fokoláre Mozgalom oly sokszor ismételt, és mégis mindig új történetéről mesélt neki.

„A lány szavait hallgatva – folytatja Angelo atya –, soha nem tapasztalt érzés töltött el. Jézusról, Istenről, és az evangéliumról beszélt. Tehát mégsem csak mi, papok lennénk az evangélium, az evangelizáció letéteményesei?! Furcsa, szinte hihetetlen volt egy fiatal világi lány szájából hallani ilyen dolgokat. Egy pillanatra elbizonytalanodtam. Aztán hirtelen, mint a villám, rendkívül világosan és tisztán a bensőmben hasítottak Jézus szavai: »Áldalak téged Atyám, mert elrejtetted ezeket a bölcsék és okosok elől, és kinyitkoztattad a kicsinyeknek.«

Úgy éreztem, hogy miközben beszélnek, a szívembe és elmémbe hatol Jézus bennük jelenlévő Lelke, mert az életük ragyogóvá és élővé tette szavaikat. Egyidejűleg rendalapító, Szent Ferenc mondásai jutottak eszembe: Én Istenem, én minde-nem. Nem szeretik a Szeretetet. Legyetek kisebb testvérek (minoriták). Mossátok meg egymás lábát. A szegény és keresztre feszített Jézust ismerem. – Csak hallgattam, és csak hallgattam. Levettek a lábamról.”

Sok évvel ezelőtt Chiara Lubich új nevet szeretett volna adni Angelo atyának. Legszívesebben Jézusnak nevezte volna, ez a névadás egyes nyelvekben létezik, olaszul azonban nem használatos, ezért a Nazareno, azaz Názáreti nevet adta neki, emlékeztetve Jézus életének legjelentősebb pillanatára, az elhagyottságára a kereszten. Valóban ez volt Nazareno atya titka: elhagyott Jézussá alakulni, amihez mindig a rá jellemző öröm és derű párosult. Az elhagyottság ezer megnyilvánulása, az ellenkezés, a megértés teljes hiánya, a magány alakította őt Jézussá. Végül pedig a betegség, mely fokról fokra megfosztotta mindentől, hogy csak az maradjon, ami az egység ideáljával való első találkozásakor oly mélyen megérintette: az egyetlen, elpusztíthatatlan, igaz és örök kincs, Isten, a Szeretet.

2005. május elsején érkezett meg a Mennysországba.

Fabio Ciardi
Vizsolyi László gondozásában

A párbeszéd egyre jobban kiszélesedik: anglikán és szíri-ortodox püspökök a Fokoláre Mozgalom püspök barátainak 23. találkozásán, Isztambulban, 2004 novemberében.

A SZÁMOK ZENÉJE

Káosz vagy harmónia

A prímszámok sorának
elbűvölő titka egyfolytában
foglalkoztatja
a matematikusok elméjét
Euklidész óta mindmáig.

AKAR NYERNI egymillió dollárt? Olvassa el a cikket! Ám figyelmeztetem: nem lesz könnyű vállalkozás. Ezt próbálgatják Kr. e. 350 óta, nem túl sok szerencsével. Lássuk, miről is van szó. Ugorjunk vissza az általános vagy középiskolába. Emlékszik a prímszámokra? A 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19, 23, 29, 31, és így tovább – csak saját magukkal és 1-gyel oszthatók. Nos, ezek a számok kifürkészhetetlen, látszólag logikátlan ritmusban követik egymást. Eddig senkinek sem sikerült pontosan meghatározni a szabályszerűséget, és azt sem tudjuk abszolút bizonyossággal megmondani, melyik lesz a kilencszáz-milliárdodik prímszám. Úgy tűnik, mintha a természet véletlenszerűen választotta volna ki őket. A prímszámok ütemének elektrokardiogramja olyan, mint egy teljesen aritmiás szív.

A matematika történetének kezdetétől fogva elbűvölte minden tanulmányozóját. Nem akármilyen számok: a számtan atomjai, olyan alapelemek, amelyekre a többi szám épül. Ha sikerülne rájönni egymásutániságuk szabályára, alapvető alkalmazásokra nyílna lehetőség nemcsak a matematikában, hanem a kvantumfizikában és az informatikai biztonságban is.

Sok más kutató munkájának nyomán, a XIX. század közepén *Bernhard Riemann*, német matematikus csodálatos sejtést állított fel.

Naplójában megemlíti, hogy sikerült be is bizonyítania.

A matematikában nem elegendőek a kísérleti bizonyítékok, mert bizonyítás nélkül egy sejtés csak sejtés marad, és soha nem lesz belőle tétel! Sajnos Riemannak váratlanul el kellett menekülnie hazájából a porosz hadsereg elől Olaszországba, ahol negyvenévesen halt meg. Németországban maradt házvezetőnője úgy gondolta, jó lesz végre kitakarítani a dolgozószobáját. És kidobott egy csomó papírt, melyek egyikén ott volt a prímszámokra vonatkozó sejtés bizonyítása, valószínűleg. Mindmáig senkinek sem sikerült bebizonyítani Riemann sejtését. A fél világ matematikusait marcangoló titok megoldása feltehetőleg a szemtében végezte a házvezetőnő túlbuzgósága miatt. Így a kihívás marad. Jól látta-e Riemann, a matematika nagy látnoka? Sikerült-e tényleg felfedeznie a rendet a káoszban, megragadnia a prímszámok érthetetlen ritmusát, melyet ő finom harmóniának nevezett? Egy amerikai vállalkozó egymillió dolláros díjat alapított annak, akinek Riemann sejtését sikerül bebizonyítania.

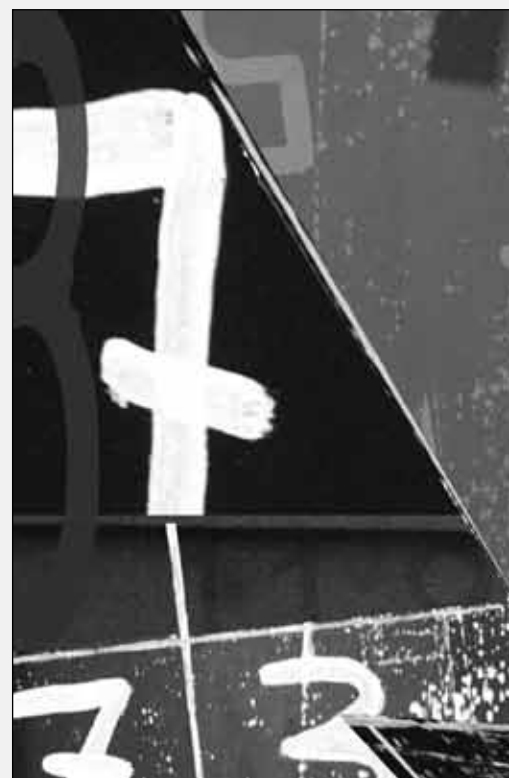
Történetek szólnak a nagy matematikusok csodálatos kalandjairól, akik a prímszámok rejtélyét kutatták korszakról korszakra. Egyikőjük se tudta elfogadni, hogy a prímszámok sora a káoszból születne. A

harmónia bűvöletében éltek, és sohasem hátráltak meg a nehézségek előtt, hogy megértsék a természetet. Még a legátholthatatlanabb összetettségben is a rendet keresték.

Krisztus előtt a negyedik században *Euklidész* bebizonyította, hogy végtelen sok prímszám létezik. Az anekdota szerint éppen befejezte egy tétel magyarázatát, amikor egyik tanítványa megkérdezte: mi haszna van ebből? A nagy matematikus akkor a rabszolgájához fordult: – Adj neki három obulust (korabeli fizetőeszköz), mivel mindenképpen hasznot akar húzni a tanulmányai-ból.

A matematikus, mint az igazi költő, szent vagy bölcs, meg tudja ragadni a haszontalanban az értéket. A szeretet, az alkotás, az álom, a vágy, a szenvedés, az élet, úgy ahogy van látszólag haszontalan... Valójában mégis azt hozza létre, ami életbevágó, ami a leghasznosabb.

A komor skót báró, *Napier*, a logaritmus kitalálója, fekete öltözkékben apokaliptikus mondatokat hirdetett, amint kastélya körül járkált a vállán ülő szurokfekete kakassal.

Gauss-nak, az ezerhétszáz éves német csodagyerekének olyan fontos felismerései voltak, hogy kiérdemelte „a matematika fejedelme” címet. Aztán jön Euler, a matematika sasa: oly nagy számú tételt bizonyított be, tudományos életműve olyan tekintélyes, hogy ha valaki egyszerűen csak kézzel le akarná másolni, eltartana ötven évig, napi nyolc óra séreány munka mellett. Vaksággal fenyegető betegségének tudatában, kitarthatóan edzette magát ifjú korától kezdve, hogy csukott szemmel is tudjon írni. Túláradóan szerette az életet, csemlázott, ezerféle problémával foglalkozott. Katherinától, szeretett feleségétől, tizenhárom gyereke született.

Vagy ott van Fermat, a műkedvelő közhivatalnok, aki esténként dolgozta ki tételeit, amelyeken matematikusok generációi törték a fejüket.

A zseniális és különc, a francia Galois, aki huszonegy évesen halt meg, értelmetlen párbajban. A matematika égő lámpáit hagyta ránk, és olyan mondattöredékeket, mint ez: A geometria tanulmányozóinak legnagyobb erőfeszítései már a kiszemelt tárgyak miatt is elegánsak.

Aztán jön a félénk, törekeny egészségű Riemann, és életéből megérthetjük, hogy az ismeretlen mindig vonzotta, és vonzani fogja a gyöngéd lelkeket. A matematika Wagnereként, ő valószínűleg zenét hallott a prímszámok sorában, ahol más csak káoszt talált... Mindenesetre, határozottan posztmodern zenéről lehet szó.

A matematika nagyon szoros kapcsolatban áll a zenével. Tudjuk: ha egy edényt teleöntünk vízzel, és kalapáccsal megütjük, hangot ad. Ha a víz felét kiöntjük, a hang magassága egy oktávval lejjebb száll. A hegedű húrjának rezgése létrehozza az összes felharmonikus hangot, melyeket az $1/2$, $1/3$, $1/4$... törtekkel lehet jellemezni, a klarinét viszont csak a páratlan, $1/3$, $1/5$... felharmonikusokat. Egy egész zenekar hangja felbontható az egyes hangszerek alap és felharmonikus szinuszgörbéire. Ez a matematikai eljárás az alapja minden zenei felvételnek, a lemeztől a CD-ig. Talán a prímszámoknak is van valamilyen titkos dallamuk, amit nem ismerünk még.

A matematikus folytatja keresését, mert hiszi, hogy tudományával

olyan épületet alkothat, melynek alapja a szépség és a harmónia.

A francia matematikus, Poincaré szerint a tudós nem azért tanulmányozza a természetet, mert ez hasznos tevékenység, inkább azért, mert örömet szerez neki, mert szép a természet. Ha nem lenne szép, megismerni sem lenne érdekes.

Ahogy a szerelmes és a misztikus, a matematikus is úgy hiszi, hogy a csúnya és a szép világ eshetősége közt a természet mindig a szépet fogja kínálni.

A matematikust arra ösztönzi az őszinteség, hogy higgyen az örök igazságban: a 317 nem azért prímszám, mert így gondoljuk, hanem azért, mert egyszerűen így van, mert a matematikai valóság ilyen – állítja az angol Hardy.

Nem vagyunk azon a fokon, hogy megpályázzuk az amerikai vállalkozó milliós kihívását, mégis hiszem, hogy ez a kis megmártózás a matematikában nem ártott meg senkinek!

Michele Genisio
Smohai Ferenc gondozásában

A VILÁG ERRE A SZERETETRE SZOMJAS

Horváth Varga Zsuzsa mentálhigiénés szakember a csongrádi Aranysziklet Otthonban. Nem is gondolta, hogy milyen kihívások várnak majd rá a főiskola után. Folyton megújuló hite a szeretet erejében mindig új felfedezésekhez vezetett és teremtvő erőket nyitott meg. Történetét ő maga meséli el.

TANULMÁNYAIM BEFEJEZTÉVEL tizenkilenc évet dolgoztam gyerekekkel, többek közt egy fiú nevelőotthonban. A kemény, agresszív kamaszarcok mögött küzdelmes sorsok rejtőztek, és lassan-lassan otthont kértek a bizalmamban, ahogy feléjük fordultam. Az újrakezdés lehetősége az életben maradás szalmaszálát jelentette náluk. Egy másik helyen nagyrészt cigány kisebbséghez tartozó gyerekekkel foglalkoztunk; itt fedeztem fel a kölcsönösség pedagógiai erejét.

A szeretet erejébe vetett hitem folytonos megújításához a fokoláre lelkiség lett állandó forrásom, ahonnan méríthettem, már főiskolás éveimtől kezdve. Az érintett meg, hogy az evangéliumot életre lehet váltani, és így el lehet vinni a társadalomba Istent.

Ez történt a boszniai háború időszakában, amikor egy bosnyák falu lakosságát akarták városunkba telepíteni. Először sokakban ellenállást váltott ki a félelem a másik kultúrától és más szokásoktól. A város végül befogadta a hazátlanná vált embereket. Az iskola, ahol tanítottam, felvette a kapcsolatot a menekülttábor iskolájával, és ez az iszlámmal való találkozást is jelentette egyben.

Az igazgatónőmmel, akivel már éltük az egység lelkiségét, elhatároztuk karácsony közeledtével: ünnepeljen együtt a két iskola, akkor is, ha nincs pénzünk. Leveleket írtunk, gondolatainkat megosztottuk másokkal, s hamarosan elterjedt a szeretet futótüze.

Mindaz Isten műve volt, ami ott született. Az egyik gyerek a köszöntőben ezt mondta: szeretné, ha véget

érne a háború, és minden ember úgy szeretné egymást, ahogy mi most itt. Az iszlám vallást is bemutatták, arabul imádkoztak, és jellegzetes bosnyák süteményeket hoztak. Láttuk, ahogy a szeretet testet öltött, és az emberek hittek az erejében.

Néhány bosnyák családdal egyre szorosabb lett a kapcsolatunk, a mozgalmából többen is látogattuk őket. Ezek a találkozások mindig a kölcsönös ajándékozás pillanatai voltak, például nekünk adták szent könyvüket, a Koránt, vagy megosztották velünk az ünnepi bárányt. A háború befejeztével, amikor visszatértek Boszniába, a mozgalmossal ugyanúgy fenntartották a kapcsolatot, részt vettek a keresztény-muzulmán szimpóziumon Rómában, s ma már ők is az egyetemes testvériség építői.

Hét éve egy megyei szintű idősek otthonában dolgozom, mentálhigiénés szakemberként. A gyerekek után itt az emberi élet egy másik izgalmas életszakasza tárult elém. Nagy volt a kihívás: hogyan tudom szeretni az idős embereket, ezeket a személyiségükben, múltjukban, kultúrájukban és fizikai állapotukban mind-mind

egyedi teremtményeket? Miként lehet felszínre hozni az élet alkonyának rejtett szépségét? Itt fedeztem fel, hogy az időskor is fontos életszakasz, Isten ajándéka, ha teremtő szeretetében éljük meg.

Megértettem, hogy az alkotókész-
ségnek is otthont kell teremteni. Létrejött egy kreatív műhely, ahol mindig történik valami: az idős emberek kezükbe vették az ecsetet a festőművész mellett, tárgyakat készítenek, írásban fejezik ki gondolataikat, részt vesznek kiállításokon és pályázatokon. Kézműves mesterek és neves előadóművészek is szívesen jönnek az otthonba, a szellemisége miatt. Együtt fedezzük fel a szépséget, a harmóniát, azt, hogy tudnak dolgozni, adni.

Akkor is, ha sokszor nehéz volt újramelegedni, erőt és hitet adni, bátorítani, hogy van értelme az életünknek, mindig megtapasztaltam, hogy a szeretet az, ami képes átalakítani, megváltoztatni az embert bármilyen múlttal, bármilyen életkorban.

Az evangéliumi szeretetben új élet virágzott ki közöttünk a kollégáimmal is.

Kezdetből fontosnak éreztem a párbeszéd lehetőségét azokkal a nem vallásos, jó szándékú emberekkel, akik ugyanazokban az értékekben hisznek, amik engem éltetnek.

Így alakult egyre jobb munkakapcsolat az osztályvezetővel és a módszertani igazgatóval. Különbözőségünk, eltérő véleményünk sohasem ellentétet vagy szakadást hozott közénk, sőt, szakmai területen még gazdagítottuk is egymást. S ha nem is értettünk mindig egyet, abban biztosak voltunk, hogy szeretni akarunk.

Az évek során az egység lelkiségét mindketten megismerték, nagyon tisztelik, vonzza őket. Részt vettek máriapolin, valamint a római szociológiai találkozón. Ez után mondta

A csongrádi Aranysziget Otthon idősei és dolgozói szendvicseket készítenek a az árvízvédelemben dolgozóknak.

Előző oldalon: képek az Aranysziget Otthon életéből.

Fent: a kreatív műhelyben mindig történik valami

Anna: „Nem kétséges, én láttam, megtapasztaltam, még az ebédlőben is, hogy a testvériség létezik, ez az egyedüli út, amelyen járnunk kell”.

Szakmai munkánkban sok problémával kell megküzdenuünk. Az elhagyott Jézust szeretve született meg bennem a fény, hogy szövetséget kösssek két kolleganőmmel: kitartunk minden olyan érték mellett, amiben mindhárman hiszünk. Így született egy kis mag; és ebben a testvéri kapcsolatban erősítjük egymást, megte-
szünk mindent, hogy intézetünkben az ember maradjon az érték.

Látva mindazt a konkrét munkát, amit létrehoztunk az idősekkel, egy oktatási központ felkért, hogy készítsék erről szakmai anyagot. Ez igen jó visszhangot kapott később. Azóta folyamatosan hívnak előadást tartani, konferenciákon az idősellátásban dolgozók képzésében tanítani különböző városokban. Ilyenkor élek a lehetőséggel, és személyesen mesélek az idősekről: ahogyan megváltoztak, ahogy ők tudnak adni, szeretni, alkotni. Több szakember, a történeteket hallva ezt mondta: „Nincs modell arra, amit te csinálsz. A szakmában igazán fontos lenne a konkrét tapasztalataidat is összegyűjteni az elméleti ismeretek mellé.” Így is lett: megjelent egy szakmai lapban, modellkísérleti programként.

Máskor egy minisztériumi szakember mondta: „Amit te teszel, az valódi misszió.” A Finnországból hozzánk látogató szakemberek pedig meghívtak, hogy az valósuljon meg náluk is, amit itt láttak.

Sok lehetőségem adódott, hogy továbbadjam mindazt a szakmai tapasztalatot az évek során, ami a Fokoláre lelkiség fényéből született. A visszajelzések megerősítettek, hogy a világ erre a szeretetre szomjas, erre vágyik minden ember.

Hálás vagyok, hogy Isten erre az életre hívott meg, ahol újból és újból olyan végtelen gazdagsággal ajándékoz meg, ami felülmúl minden képzeletet.

Horváth Varga Zsuzsa

Horváth Varga Zsuzsa fotóalbumából (4)

VISSZA SOPRONBA

Valami újat kezdeni

Tóth Judit

Szülővárosuk nyugati részében, családias környezetben él Boros Anett és Ákos két gyermekével, három éve. Hosszú és nem is zökkenőmentes utat jártak be, míg oda költöztek vissza, ahonnan indultak.

SOPRON ÖTVENEZRES KISVÁROS, a Kisalföld és az Alpok találkozásánál. Mindig büszke volt gazdag történelmi hagyományaira. A Budai Vár után itt található a legtöbb műemlék. A soproniak éle-

szakban lelki életünket nagymértékben meghatározta, hogy a káposztásmegyeri plébániához tartoztunk. Távol szüleinktől és rokonainktól igazi otthonra, lelki társakra, valódi közösségre találtunk.

ködő, élő közösséget, és mennénk lakni egy kisvárosba, ahol az egység lelkiségéről még szinte senki sem hallott? Sok ima és beszélgetés után úgy éreztük, hogy a költözés számunkra Isten akarata.

A váltás sokkal nehezebb volt, mint azt előre gondoltuk. Összetartó közösségből hirtelen légüres térben találtuk magunkat. Tizenegy év után tértünk vissza, így középiskolai barátaink vagy nem is laktak már a városban, vagy egész más életet éltek, mint amire mi vágytunk. Bár sok katolikus közösség működik, főleg ifjúsági, és hívtak két helyre is minket, valahogy sehol sem éreztük magunkat ott hon igazán. Egyetlen igazi támaszunk a fokoláre lelkiséget élő kiscsoport volt, tagjaival havonta találkoztunk. Csak ebből a forrásból tudtunk életerőt hazavinni a mindennapjainkhoz.

Családi fotók (3)

tét ma is meghatározza Bécs vonzása, amely közelebb van, mint Győr.

Ákos: Nyolc éve vagyunk házasságban. Középiskola után Budapestre kerültünk egyetemre, majd még hat évet éltünk itt. Ebben az idő-

Két és fél évvel ezelőtt a munkahelyemen felmerült egy jó álláslehetőség szülővárosunkban. Különböző érzések kavargtak bennünk: egy nyugodt kisvárosban nevelhetnénk fel gyermekeinket a nagyszülők közelében, ugyanakkor hogyan hagyhatnánk hátunk mögött a jól mű-

Anett: A változás különösen engem viselt meg. Otthon voltam kicsi gyerekekkel, s pesti barátaink, társaim hiányát a plébániaközösségből folyamatosan éreztem. Nehezen találtam meg a helyem, és ez a helyzet megbetegített. – „Mit akar tőlem Isten, miért kell napról napra talál-

koznom a fájdalommal?” – kérdeztem.

Közben lassan épültek új kapcsolataink a játszótéren, a plébánián... Kezdet világgossá válni, hogy talán nem az a mi utunk, hogy a könnyebbet választva, beilleszkedjünk egy már meglévő közösségbe, inkább valami újat kell kezdenünk. Először megszólítottunk egy házaspárt, aztán még egyet, és így elindult valami... Élére kellett állnunk ennek az útnak, s ez erősítette kettőnk valamennyire megrendült kapcsolatát is, mivel tudat alatt én Ákost hibáztattam, hiszen az ő munkája miatt kellett Sopronba költöznünk.

Ákos: Egyre gyarapodtunk, ma már hat házaspárral találkozunk rendszeresen, és rajtuk keresztül újabbak érdeklődnek. Az életige mellett elővesszük a családokat érintő témákat, és próbálunk gyerekeinkkel is jól foglalkozni, hiszen a közösségre nekik legalább annyira szükségük van, mint nekünk. A találkozóktól függetlenül is összejövünk, együtt kirándulunk, megünnepeljük a születésnapokat, és így tovább.

Anett: Plébánosunk nagy lelkességgel fogadott. Azóta is érezzük a lelki és a kézzelfogható támogatását. A plébániára érkező életige-lapokat minden hónapban külön ajánlja a hirdetésekben. Az egyházmegye családreferense örült, amikor két éve jelentkeztünk nála. Végre nem neki kellett másokat megszólítani: valaki segítséget és jelenlétet ajándékozott neki. Néhány hete meghívott az or-

LELKI ANYASÁG

Mindig nagycsaládot szerettünk volna, még terjesztettük is nézeteinket, nem kevesek csodálkozására, mert a mai világban azt hallani, hogy 5-6 gyereket vállalni felelőtlenség. Mi kitartottunk, sőt a gyerekek születési dátumát is beterveztük. Bizonyos idő eltelt, és ezek a várt, eltervezett gyerekek csak nem érkeztek. Letelt egy év, majd kettő és négy, aztán több, mi csak ketten voltunk, azután is. Nem értettük: hogy létezik, hogy mi, akik nagylelkűen terveztünk, előre tudtuk, milyen családot szeretnénk, nekünk csak az marad, hogy a körülöttünk egyre-másra születő apróságokra vigyázhatunk? Láttuk, hányan nem akarnak gyereket, legfeljebb egyet. Kételyeink nőttek, hangulatunk kesernyés lett, a bizakodásunk egyre csökkent. Nem tudtuk kiolvasni az üzenetet, a történet nekünk szóló üzenetét. Még néhány év kellett, hogy megértsük, az anyaságot és az apaságot akkor is megélhetjük, ha nem születnek saját gyermekeink. Mert a lelki anyaság és apaság fontos igazán.

Nehéz volt feldolgozni és nagy fájdalom elfogadni azt, hogy saját gyerekek nélkül fogunk már maradni egész életünkben. Végül is megértettük, hogy ennek értéke van. A lényeg az, hogy önmagunk ajándékozásában éljünk. És ha ebben a gyerekek jelenléte az „eszköz”, akkor rendben van, de ha Isten nem adja meg ezt, akkor is a többiekért való létben találjuk meg a teljességet.

Közösségünkben a száz testvért, gyermeket, sőt már az unokát is ténylegesen megtapasztaltuk. Élhetünk másokért a nap huszonegy órájában így is.

P. B. - Róma

szágos családreferensi konferenciára, hogy meséljünk a családcsoportunkról.

Ákos: Történetünk csattanója: főnököm egy napon közölte, munkaköröm ez év tavaszán átszervezés miatt megszűnik. Az elmúlt év novembere óta teljes bizonytalanságban, sötétségben éltünk. Nem tudtuk, hogy a bank felajánl-e másik lehetőséget, vagy a helyi munkaerőpiac szűkössége miatt akár vissza is kell költöznünk Budapestre. Korábban talán soha nem volt a közös életünknek ilyen időszaka, amikor mindent oda kellett adnunk Istennek. Nem értettük, hogy miért borítaná fel teljesen azt, ami három év alatt kialakult. Pár hete következett be a fordulat: egy új területen érdekes munkát ajánlottak fel. Így továbbra is élhetünk itt, szülővárosunkban, sőt még egy vágyam teljesült. Nyolc-kilenc év után a bankon belül végre kicsit mással foglalkozhatok! ■

Igino Giordani:

OTTHONUNK TEPLOMA

A szerelem megvalósulása a házasság, és a szerelem – mondja a zsinat – a házastársak törvényes szerelme, az isteni szeretetben gyökerezik, azaz része a Szentháromság szeretetének. Amikor a családban mi, házastársak, szeretjük egymást, akkor a Szentháromság él bennünk: Isten életét éljük. A család élete tehát papság, szent élet, otthonunk pedig olyan templommá válik, mint a világ legszebb székesegyháza.

1971. április

Achilles testvér több mint 10 éve járja Szent Ferenc útját. Néhány évvel ezelőtt találkozott a Fokoláre lelkeséggel, ami kihat papi és szerzetesi életére mind a mai napig.

Tóth Judit

MÁR GYERMEKKOROMBAN

HOGYAN EMLÉKSZIK vissza sok-sok év távlatából hivatása megszületésére?

Amikor édesanyám áldott állapotban volt, sokat imádkozott értem, és arra gondolt, milyen jó lenne, ha harmadik gyermeke a papi hivatást választaná. Első csütörtökön születtem, ami a hivatások napja... Pár éves koromban, még szinte teljesen tudatlanul, mit sem sejtve arról, hogy édesanyám miért imádkozott, kijelentettem – „Pap leszek”. Mindez a gimnazista évek közepéig tartott, amikor egyre inkább gondolkodóba ejtett a cölibátus, illetve a családalapítás kérdése.

Elgondolkodtam, vajon Isten mit is akar tőlem: megházasodjak vagy valóban pap legyek? Rengeteget filozofáltam ezen. Több lányba is szerelmes voltam, leveleztem és találkoztam velük.

Egyszer, az esti szentmise után, mikor hazafelé mentem ministráns társaimmal, arra a lányra gondoltam, akit szerettem. Érdekes módon ekkor hallottam meg Isten szívem mélyéről jövő hangját: „De hiszen neked papnak kell lenned!” Ez egy fantasztikusan szép pillanat maradt, soha el nem felejttem, szinte sírtam örömben. Olyan boldogság volt, mint a Tábor hegyén a Színeváltozás. Innentől kezdve tudtam, mit kell tennem.

Miért választotta éppen Ferenc útját?

Amikor ferencesnek jelentkeztem, az előljáró rendesen kifaggatott, hogy miért is akarok a rendbe lépni. Aztán jött a katonaság, noviciátus, növendék időszak, amikor nem kevés kétely támadt bennem. Sokszor felvetődött a kérdés: „Talán mégsem ez az én utam?” Folyamatos imádságban és lelki beszélgetések során tisztult le bennem az, hogy miért is akarok ferences, és miért is akarok pap lenni.

A *fraternitas* (testvériség-közösség) nagyon fontos Ferenc lelkeségében. A közösség nem csapatot, vagy embertömeget jelent, hanem mindig a

Szűcs Imre (2), Szeged Alsóvárosi Plébánia honlapjáról (2)

személyes én-te kapcsolatot, a *sze-mély*, a *te* a fontos. Annyira lényeges-nek tartotta a fraternitást Ferenc, hogy még a remeteségeket is csak közösségben tudta elképzelni: „Akik remeteségben élnek, éljenek hárman, vagy négyen” – írta. Többek között ez vonzott.

1991-ben tettem le örök fogadalmamat. 1992-ben szenteltek pappá, majd Gyöngyösre kerültem, utána Szécsénybe, Pasarétre, majd Szeged következett és most Budapesten a Margit körúti rendházban vagyok.

Közben találkozott a Fokoláre lelkiséggel, igaz?

A lelkipásztorkodás rengeteget segített, hogy a körülöttem lévő emberek által megismerjem a különféle lelkiségi mozgalmakat. Először a karizmatikus lelkiség iránt érdeklődtem, aztán a Házas Hétvége családjai segítettek rengeteget, majd hosszú idő után a Fokoláre lelkiséggel is megismerkedtem. Néhány családdal kerültem kapcsolatba: a plébániámon dolgozó munkatársaim közül és a képviselőtestületből is többen ezt a lelkiséget élték. Láttam, hogy olyan emberek, akiknek életében nagy mélység rejlik. Igazi benyomást tettek rám, ahogyan igyekeztek a Szentírás ígéit tettekre váltani, ahogyan megosztották egymással lelkük kincseit, figyeltek egymásra anyagi gondjaikban, és gondoltak azokra is, akik nem élték ezt a lelki-séget, de segítségre szorultak.

Észrevettem, hogy a Fokoláre Mozgalomhoz tartozók nemcsak abban segítenek, hogyan kell egymást jobban szeretni, elfogadni, vagy élni egy-egy szentírási mondatot, hanem abban is, hogy én jobban éljem a ferences karizmát. Nekem továbbra is sokat jelentett, ahogy megélik a szeretetet, Jézust látják a másikban, és a Szentírást helyezik előtérbe.

Ennek kapcsán kezdtem újra felfedezni, hogy kit is kell élnie egy ferencesnek: Krisztust, aki főntről, az Atyától, a teljes örömből lejött a földre – ahogy Ferenc is mondja – és teljesen szegénnyé vált. Nekem sincs más dolgom, mint hogy ezt tegyem. ■

MOZGÁSBAN AZ EGYHÁZ EGÉSZÉ

Feltehetnénk a kérdést: hogyan lehetséges az, hogy a pápa soha nem említi a mozgalmakat az első beszédeiben? A kérdésre sok válasz adható, de a legmeggyőzőbb, hogy XVI. Benedek, amint már II. János Pál is, az egész egyházat mozgásba akarja hozni.

Kiss Imre

MIT JELENT MOZGÁSBA hozni az egész egyházat? Erről beszélt Ratzinger bíboros a püspökökkel folytatott párbeszédében, 1999-ben:

„El kell kerülnünk... a túlzott intézményesülés veszélyét... Alkalmas módokat kell találnunk, hogy Isten népe minden tagja valóságosan együtt tudjon működni, úgy, hogy minden egyes tag ajándéka ténylegesen mindenki hasznára lehessen”.

Pápasága ünnepélyes kezdetén mondott homíliájából néhány gondolat segíthet jobban megérteni, hogyan látja XVI. Benedek az egyházat mozgásban:

„Kedves barátaim! ...nem szükséges, hogy bemutassak egy kormányzási programot. Az én valódi kormányzási programom az, hogy ne az én akaratomat tegyem, hogy ne az én gondolataimat kövessem, hanem hogy meghallgassam, az egész egyházzal együtt hallgassam az Úr ígéit és akarátát, és hogy hagyjam vezetni magam általa, hogy így Ő maga vezethesse az egyházat.”

Egy pápa, aki meghallgatni, oda-hallgatni akar, és nem csak egyedül, hanem az egész egyházzal együtt, hogy Jézus vezesse az ő mozdulatait. Egy pápa, aki nem saját magát akarja a középpontba helyezni, hanem azt akarja, hogy a Feltámadott – aki a népben jelen van – Ő vezesse az egyházat. Ezt akarja XVI. Benedek pápa.

Megkapó az érzékenysége a nép körében jelenlévő Feltámadott iránt:

„Igen, az egyház élő. És az egyház fiatal. Magában hordozza a világ jövőjét, és ezért meg is mutatja mindannyiunknak a jövő felé vezető utat. Az egyház élő, és mi ezt látjuk: érezzük az örömet, melyet a Feltámadott

megígért övéinek. Az egyház élő! Élő, mert Krisztus él, mert Ő valóban feltámadt.”

És ha Krisztus él, ma is él, akkor az egyház tele van élettel és fénnel, mely mindenkié:

„A külső »sivatagok« egyre szaporodnak a világban, mert a belső »sivatagok« olyan óriásivá váltak... Az egyháznak Jézusként kell haladnia, hogy kivezesse az embereket a sivatagból, az élet tere felé, az Isten Fiával való barátság felé, aki az életet ajándékozta nekünk, a maga teljességében.”

Az út, amin mennünk kell – mondta ki világosan a Szentatya ugyanebben a homíliájában – a szeretet útja, a végsőként elmenő szeretetét.

„Nem a hatalom az, mely megvált, hanem a szeretet! Ez az Isten által adott jel: a világ a Keresztrefeszített által lett megváltva, és nem a keresztre-feszítők által... Legeltetni azt jelenti: szeretni. És szeretni azt jelenti: készen lenni akár szenvedni is.”

Mi a cél? Isten kertjét varázsolni a világba, melyben a föld kincsei mindenki javára vannak, mindenki élhet velük! Hogy meg lehessen tapasztalni: „aki engedi belépni Krisztust az életébe, nem veszít semmit, abszolúte semmit mindabból, ami az életet szabaddá, széppé és naggyá teszi. Sőt, aki neki ajándékozza magát, az a százszorosost kapja.”

Ezek alapján egy olyan egyház képe rajzolódik ki a szemünk előtt, mely nem annyira a strukturális szempontokra irányul, hanem inkább a karizmatikus értékekre; egy testvérek-ből álló népre, mely a Feltámadott jelenlétében él. És ez az egyház láthatóvá teszi, bemutatja, elviszi mindenkihez Őt, aki az Élet és a Fény. Egy egyház, mely nem egy helyben áll, hanem mozgásban van, teljes egészében. ■

VÉRTANÚSÁG EVANGÉLIUMI HŰSÉGBEN

Prokopp Katalin

Május 24-én tíz éve, hogy iszlám terroristák lefejeztek hét trappista szerzetest az algériai Tibhirine-ben, ahol két hónappal korábban túsul ejtették őket.

A XX. SZÁZADBAN a keresztényüldözés nagyobb méreteket öltött, mint valaha. Hogy a legjelentősebbeket említsük: a náciizmus és a spanyol polgárháború mártírjai; a kommunizmus áldozatai a keleti tömbben, Kínában, és sok más országban; a közép-afrikai – ruandai, kongói, burundi-vértanúk. És mindazok, akik Latin-Amerikában az életüket adták, mert testvériséget vállaltak a szegénységben élő lakossággal, és így magukat kellett feláldozniuk a pénz és a hatalom vastörvénye miatt.

Az áldozatok hosszú sorában különleges helyet foglalnak el az algériai mártírok. Számukat tekintve kis csoportot képviselnek ugyan az említett üldöztetésekhez képest, ha meggondoljuk, hogy egyes becslések szerint csak a Szovjetunióban egymillió keresztény halt vértanúhalált.

A rendkívüli az ő esetükben anyyi, hogy a tizenkilenc szerzetes, férfi és nő, akit a kilencvenes években meggyilkoltak Algériában, nem azért adta életét, hogy a hitét ne kelljen megtagadnia. Nem is azért, hogy megvédjen egy keresztény közösséget, hanem hűségből a muzulmán nép iránt. A keresztények nagy része

D. R.

kénytelen volt ugyanis elhagyni az országot a fundamentalizmus erőszakos hódítása miatt. Azok maradtak csak, akik érezték: a próbatétel idején sem hagyhatják el a népet, hiszen hosszú éveken át szolgálták. A vérontás, az erőszak, bár sújtott külföldieket és keresztényeket is, leginkább a helyi lakosokra, főként értelmiségiekre, és újságírókra irányult.

Az imának és a kétkezi munkának élő trappisták osztoztak a helyi lakosság életében. Agrárszövetkezetet hoztak létre négy családapával együtt, orvosi ellátást biztosítottak a helyi lakosoknak, csakúgy, mint a betérő terrorista „hegyi testvéreknek” – ahogy nevezni szokták ott őket. Egy kis csoportot is létre-

hoztak az iszlám-keresztény párbeszéd ápolására.

Jelenleg érintetlenül áll a trappista kolostor, bár biztonsági okok miatt lakhatatlan, és csak rendőri kísérettel látogatható. Amikor és amíg lehet, feljár egy atya és egy nővér. A pap a helyiekkel folytatja a mezőgazdasági munkát, a szerzetesnő kézimunkát tanít az asszonyoknak, hisz a legértékesebb örökség a kapcsolat a

lakosokkal. Az itteni egyházban így szeretik emlegetni: a „találkozás szentsége”.

„Nem azért vagyunk itt – mondta Henry Teissier, algíri érsek a múlt hónapban egy interjúban –, hogy térítsünk, hanem hogy velük legyünk Jézus nevében. És akik ismernek minket, elfogadnak mint keresztényeket, mert itt létünk az evangéliumi szeretetre, mint ingyenes ajándékra alapul”. ■

CHRISTIAN ATYA VÉGRENDELETE

Ha egy napon – és ez a nap lehetne ma is – áldozatául esnék a terrorizmusnak, mert az jelenleg látszólag minden Algériában élő külföldit el akar tüntetni, azt szeretném, ha emlékezne rá a szerzetesközösségem, az Egyházam és minden hozzátartozóm, hogy *önként adtam* Istennek és ennek az országnak az életemet. Ha elfogadnák, hogy ebből a brutális elmenetelből nem marad ki minden élet egyetlen Ura. Ha imádkoznának értem, hisz hogyan is lennék méltó ilyen áldozatra. Ha e halál kapcsán megemlékeznének sok más, hasonlóan erőszakos halálról, melyet befedett már a névtelenséggel járó közöny.

Életem nem ér többet, és nem ér kevesebbet, mint bárki másé. Éltém eleget, hogy tudjam: bűntársa vagyok a rossznak, ami felülkerekedni látszik a világban, és épp abban is, aki vakon tör életemre. Amikor eljön az óra, szeretném, ha értelmem tiszta maradna, és bocsánatot tudnék kérni a vétkeimért Istentől, és testvéreimtől, ugyanakkor megbocsáthatnék én is szívből annak, aki életemre tör.

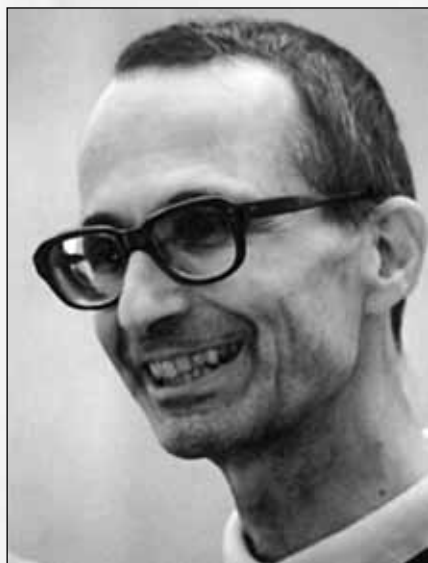
Ám hangsúlyozom, nem vágyom ilyen halálra. Hogy is örülhetnék, hogy halálommal épp azt a népet vádolják, akit annyira szerettem. A „di-

cső vértanúságért” túl nagy árat kell fizetni, ha az elkövető algériai; hát még, ha azt állítja, hogy hűségéből cselekedett az iszlám iránt, vagy az iránt, amit annak vélt. Tudom, hogy az algériaiakat most általános megvetés övezi. Ismerem azt a fajta iszlámot is, ahol bíztatnak a fundamentalizmusra. Túl egyszerű lenne megnyugtani a lelkiismeretünket, és ezt

a vallási utat azonosítani a szélsőségek integrizmusával.

Számomra Algéria és az iszlám nem ugyanazt jelent, amit sokaknak, számomra teste és lelke van. Oly rég vallom mindezt, a személyes tapasztalatok alapján. Én itt, Algériában, anyám karjai között tanultam meg kereszténynek lenni, és tisztelettel tekintettem a muzulmánok hitére, már kisgyermekként. Ha mégis kioltanák az életemet, látszatra azoknak lenne igazuk, akik mindig is naivnak tartottak. Hálát adok Istennek, aki mindenképpen meghívott az örömrre.

Barátom, életem utolsó pillanatában, neked is köszönetet mondok, hisz nem tudtad, mit cselekszel. Talán viszontlátjuk egymást a Mennyben, ha Isten úgy akarja, aki a *mi Atyánk*, az enyém és a tiéd. Amen-Insallah. ■

Nouvelle Cité (3)

A hét meggyilkolt trappista egyike Christian de Chergé atya, a monostor előljárója, akinek elmélkedései franciául, angolul és olaszul láttak napvilágot számos kiadásban. Amint Henry Teissier érsek hangsúlyozza: „Végrendelete belülről világít rá az indítékokra, amelyek bennünket, mindannyiunkat éltettek, és a maradásra készítettek”.

MI TÖRTÉNT, HOGYAN TÖRTÉNT?

A fundamentalista hullám idején, 1993-tól kezdve rendszeresen kaptak fenyegetéseket a terrorizmus fellegvárának számító Medea környéki hegyvidéken élő szerzetesek. Az Algériában elkövetett vérengzések legfőbb felelőse, a GIA (Iszlám fegyveres csoportosulás) két ága tevékenykedett a környéken. Ők szervezték meg a szerzetesek 1996. március 26-i elrablását bosszúból, levelekben kérve néhány iszlám vezető szabadon bocsátását.

„Azt mondta mindenki, lehetetlen, hogy megöljék őket – emlékszik vissza Teissier érsek. – Aki követi az iszlám vallást, az nem ölhet szerzeteseket – ezzel bátorítottak bennünket muzulmán barátaink. Ám a túsul ejtők két hónap elteltével lefejezték őket.”

Mindmáig nem világos, hogy valóban a GIA belső harcainak lettek-e az áldozatai, mert ez a hivatalos vélemény, vagy halálukban az algériai, és a francia titkosrendőrség is szerepet játszott. Ma már Isten Szolgáinak nevezhetjük őket, mivel megkezdődött boldoggá avatási eljárásuk, tizenkét más egyházi és laikus személlyel együtt.

Claude Gamble

Internetről mindenkinek (5.)

Nemcsak felhasználói lehetünk egy „személytelen” hálózatnak, hanem kezdeményezhetünk is rajta. Az internet az emberek egymás közötti kapcsolatait is szolgálhatja. Kezdet kezdetén volt az e-mail (1.) az elektronikus levél. Aztán lett lehetőség „írásban beszélgetni” a világhálón keresztül, angol szóval chatelni (2.), (a szlengben: csatizni). Ám az interneten keresztül telefonálhatunk (3.) is.

1.) E-mail: Említettük korábban, hogy egyidős az internettel. Az első alkalmazások egyikeként egyszerű szoftver segítségével a gépünkön megírt levelet továbbíthattunk a címzetthez. Vannak olyan levelező programok, melyekkel a levélíráskor nem kell az internetre csatlakozva legyünk (pl. a Microsoft Outlook Express). Ezeket a leveleket csak a következő csatlakozáskor küldi el a rendszer. Az ilyen e-mail programhoz célszerű olyan szolgáltatást választani, ahol fizetni kell (postafiókunk nevéért – a @ előtti részért –, meg a memóriáért, ahol a még olvasatlan leveleinket őrzik). Ennek nagysága akkor fontos, ha gyakran,

akár egy hétig sem jutunk gép-közelbe. Ekkor jó ha „feneketlen zsák” fogadja a leveleinket és nem küldi vissza az üzenetünket amiatt, hogy megtelt a postaládánk.

Ingyenesek a „hőskorban” keletkezett „freemail” és „dpg” rendszerek, de az újabb Citromail és a Hotdog is. Ezek magyarok. Külföldiek közül jól ismert a Hotmail és a Yahoo. Memóriakapacitásban ma már néhány ilyen ingyenes levelező felveszi a versenyt a fizetősökkel is, de ezért cserébe tömérdek reklámot kell elviseljünk!

2.) Chat: Az e-mail-nél a két fél nincs egy időben a gépnél, és a válasza akár heteket is lehet várni. A „chat” két egy időben a gépnél ülő felhasználó írásos „párbeszéde.” Egy közös mezőben láthatóak a kérdéseink, melyekre másodperceken belül megjelenik a másik fél válasza is. Lehet képet vagy más dokumentumot is küldeni. Ha kis kamerát csatla-

koztatunk, videó-kapcsolatot létesíthetünk, sőt mikrofon és hangfalak segítségével „táv”-beszélni is tudunk. Persze csak az adott szolgáltatásba regisztrált és velünk éppen kapcsolatban lévővel.

A chathez magyar nyelvű szolgáltatásként az MSN-t ajánlhatjuk. Külföldiek körében a Yahoo Messenger kedvelt, de ez csak angol változatban létezik.

3.) Már a hagyományos telefon társaságok (T-Com, Pannon, stb.) is ajánlják, hogy – főleg külföldi hívásnál – válasszuk az internetes kapcsolatot: Mindkét fél normál telefont tart a kezében, de a kapcsolat a már meglévő, azaz majdnem ingyenes világhálón zajlik.

Másik megoldás az „internetbe dugható” telefon. Ehhez is kell megállapodás egy szolgáltatóval (ilyen például a UPC Telefon), és általában alapdíjat, meg a forgalommal arányos díjat kell fizetni érte. Itt a hívás mindjárt az internetről indul, de hívható rajta vezetékes telefon is.

A számítógépes telefonáló programok a „hangos” chat és az internet telefon szolgáltatásait ötvözik, mint a Klip (T-Com) vagy a Skype. Mindkettő magyar nyelvű. Persze, csak akkor működnek, ha be van kapcsolva a számítógépünk, és rá van csatlakoztatva a világhálóra. Kell még hangszóró és mikrofon vagy egy mikrofonos fejhallgató. Két számítógép között ingyen beszélhetünk, de a vezetékesnél jóval olcsóbban hívhatunk vezetékes- vagy mobiltelefont, akár külföldön is.

Az internet előnyös tulajdonsága, hogy közelebb hozza egymáshoz a távol lévő embereket. Olcsóbb volta miatt gyakoribb, hosszabb, tartalmasabb beszélgetéseket tesz lehetővé.

Romhányi László

CN(2)

Robinson Crusoe módszer

Léteznek-e olyan egyszerű módszerek, melyek segítségével leküzdhető az enyhe depresszió? Gyógyszerszedés vagy pszichológus nélkül is?

P. V.

Csakis egy mentálhigiénés szakember tudja megállapítani egy depressziós állapot adott szintjét, és

mondta: semmilyen helyzet nem lehet annyira kilátástalan, annyira behatárolt, hogy el kéne keserednünk. Fogott egy papírt és ceruzát, amit még a zátonyra futott hajón talált, és számot vetett helyzetével. A papír bal oldalán sorolta fel a negatív eshetőségeket (*Rossz* címszó alatt), a jobb oldalán pedig a pozitív kilátásokat (*Jó* címszó alatt).

Majd levonta a következtetést. Mindent összevetve elmondhatjuk: mindez vitathatatlan bizonyítéka

Hogy képes volt megtalálni a szármalmas körülményeknek a pozitív vonásait, ez az életét mentette meg. Ellenben, ha enged a csüggedésnek, ami igencsak érthető lett volna, akkor bizony hamar meghal elszigeteltségében.

Nem lett volna lehetősége össze-
találkozni jövőbeli színesbőrű társával, akit Pénteknek nevezett el. És végül nem tudott volna megmenekülni egy angol hajó segítségével.

Robinson becsapta vajon önmagát, amikor ilyen pozitív színben tüntette fel akkor az életét? Nem, mert mind a két oldal igaz volt: a *Rossz* és a *Jó* is. Kérdés, hogy melyik oldalra álljunk?

Hasznosabb, ha a dolgokat optimistán szemléljük. Egyik leghatékonyabb módja a depresszió legyőzésének, ha a félig tele poharat választjuk a félig üres helyett.

Mert a különbség a pesszimista és az optimista ember közt éppen ebben rejlik. Melyik, hogyan éli meg élete két arculatát, két egyszerű szóval: a lehetőségeket és a nehézségeket. A pesszimista a lehetőségekkel szemben csak a nehézségeket látja adott esetben, míg az optimista, minden nehézséggel szemben lát lehetőséget.

Pasquale Ionata

hogy az mennyire súlyos. Ezért, mielőtt eldöntenénk, hogyan nézzünk szembe egy pszichológiai problémával, érdemes szakértőhöz, szakorvoshoz fordulnunk mindig.

Tegyük fel, hogy mérsékelten bár, de szomorúság, rosszkedv vesz erőt rajtunk, ami többé-kevésbé mindenkiel előfordul az életében legalább egyszer. Ilyenkor természetesen alkalmazhatunk egyszerű mentális módszereket. Egy antidepresszáns orvosság az agyat reaktiválja – ismét hatóképesse teszi –, míg ezek a módszerek arra irányulnak, hogy megtanítsanak felszerelkedni a negatív gondolatok és érzések ellen.

Ennek adta *Robinson Crusoe* kiváló példáját, az angol irodalom hőse.

Robinsont is gyötörték depressziós gondolatok, egy lakatlan szigetre vetődött, nem volt mellette senki, és halvány reménye sem volt a megmenekülésre. Azonban ezt

annak, hogy nincsenek olyannyira szerencsétlen körülmények a világon, melyek elismerhetően pozitív elemeket ne tartalmaznának.

Robinson felsorolása

ROSSZ

Egy borzasztó szigetre vetődtem, és semmi reményem a megmenekülésre.

Az egész világtól elvágyva, arra vagyok kárhóztatva, hogy az életem ezentúl boldogtalan legyen.

Nincs semmi ruhám, amit felvehetnék.

JÓ

Élek, mégsem fulladtam vízbe, mint az útitársaim.

Az egész legénységből egyedül én lettem arra rendelve, hogy a halálból megmeneküljek.

Meleg van, és ha lenne is ruhám, az fölösleges lenne itt.

CERNOBIL 1986-2006

Húsz évvel ezelőtt, 1986. április 26-án bekövetkezett az emberiség történetének egyik legsúlyosabb nukleáris katasztrófa az akkori Szovjetunióhoz tartozó Csernobilban. A robbanás következtében rengetegen azonnal meghaltak a helyszínen, de a sugárterhelés miatt a mai napig élnek és születnek testileg és pszichésen beteg emberek.

Oroszországban ma is 59 300 km² terület fertőzött sugárszennyeződéssel,

Ukrajnában 37 600 km². Fehér-Oroszországban pedig, ahol a legtöbb embert érintett, 43 500 km²: ez az ország 23 %-a. Csaknem hatmillió ember került kapcsolatba a radioaktív sugárzással, egy részük ma is a térségben él, másokat kitelepítettek. Fehér-Oroszországban a népesség 9 %-kal csökkent az elmúlt 20 évben, és a lakosság 80 %-ában műszerekkel ki lehet mutatni a kritikus határt jóval meghaladó radioaktív sugárzást. A helyzet súlyosabb annál, amit a fizikai ártalmak és a környezet-

szennyeződés jelent, hiszen a megváltozott élethelyzet az itt élő emberek szociális, társadalmi körülményeit is megváltoztatta.

Éppen ezért, a Nemzetközi Zöld Kereszt – a segélyszervezetek egyike – az érintett területeken élő embereket nemcsak egész-

ségügyi, háztartásvezetési és szociális programjaival segíti, hanem a felzárkóztatásukon munkálkodik. Találkozót szervezett az Egyházak Világtanácsával közösen, 2006. április 26-án, Genfben, melyen több vallás és felekezet képviselője vett részt. Az ezt követő fórumon felszólalt Dr. Samuel Kobia lelkész, az Egyházak Világtanácsa titkára, Mihail Gundajev atya az Orosz Ortodox Egyház részéről, és bemutatta a Nemzetközi Zöld Kereszt is a régióban végzett tevékenységét.

AZ OROSZ ORTODOX EGYHÁZ ÉS EURÓPA KAPCSOLATA

Kirill, szmolenszki és kalinyingrádi metropolita, az orosz ortodox egyház külügyi kapcsolatokért felelős titkárság vezetőjének nyilatkozata.

Európai kultúra és az emberi jogok

„Nekünk, akik Európának és a világnak része vagyunk, jogalkotó-sunkkal meg kell felelnünk az európai előírásoknak és az emberi jogoknak. Felmerül azonban a kérdés: Hol van ebben a mi helyünk? A normatívákat nem mi fogalmaztuk meg, és Oroszország – kultúrájával, vallásával és hagyományaival – egyáltalán részt sem vett a megalkotásukban. Ahogyan nem vettek részt benne a muzulmánok, a buddhisták és a vallásos zsidók sem. Miért kíván egy szekularizált filozófiai gondolkodási rendszer egyetemes elvárással fellépni, amikor megfogalmazásában a legjelentősebb kultúrák részt sem vettek?”

„Az Orosz Ortodox Egyház elsőként jelenti ki: Ez így nem helyes. Nem irányíthatnak bennünket mások. Irányítottak már minket egyszer, amikor kritikátlanul befogadtuk a marxizmust. Mi lett a vége? A pusztulás! Az orosz marxizmus elpusztult, sok millió emberi élettel együtt! Ezért egy nagy kultúra számára – mert kultúránk valóban nagy kultúra – a soron következő „izmus” kritikátlan átvétele nem lehetséges.”

„Nem a világ rendjét vonjuk kétségbe. Mi csak azt akarjuk, hogy ez igazságos rend legyen, hogy nálunk ne új imperializmus, másokat elnyomó civilizáció uralkodjék a rend helyett.”

„Elmehe-e odáig a jog, hogy megsérti a vallási érzést, az emberek nemzeti és kulturális önérzetét? Ez mind hozzátartozik az emberi jogokhoz. Azt szeretném, ha világos lenne hallgatóinknak és mindazoknak, akiket érdekel az Orosz Ortodox Egyház álláspontja: Az emberi jogok megvalósítását határozottan szükségesnek tartja egyházunk, mégpedig oly módon, hogy mindeközben nem sértik meg a személyiség, a társadalom, a népek és a civilizációk erkölcsét, a lelki és a kulturális önazonosságát.”

Kapcsolat az állam és az egyház között

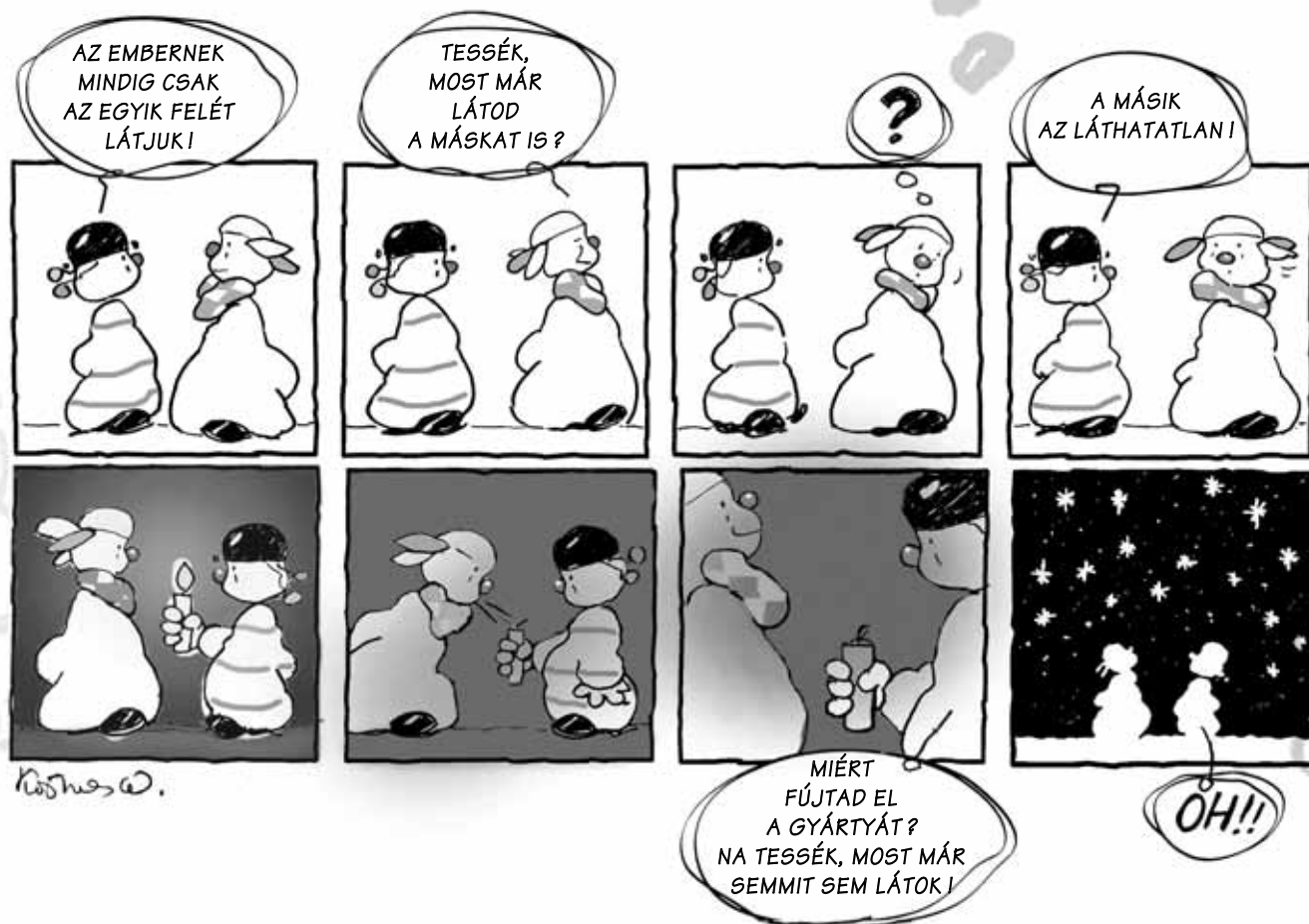
„Az egyháznak joga van az önállósághoz, és ez egyaránt fontos az állam, a nemzet és a személy számára. Az egyháznak semmi-
kor nem szabad elveszítenie önállóságát, ahogy azt az állam sem veszítheti el az egyházzal fűződő kapcsolatában. Ennek a két önálló valóságnak párbeszédbe kell lépnie egymással, és a problémák megoldásában együtt kell működnie. Hiszen nem szakítható el sem az állam sem az egyház a társadalomtól, mindkettő szervesen része annak. Mi most egy ilyen típusú állam-egyház kapcsolat kiépítésén munkálkodunk.”

Részlet a Maják Rádióban (Oroszország közszolgálati rádiója) 2006. március 6-án elhangzott beszédből.

Összeállította: Vizsolyi László

Vizsolyi László

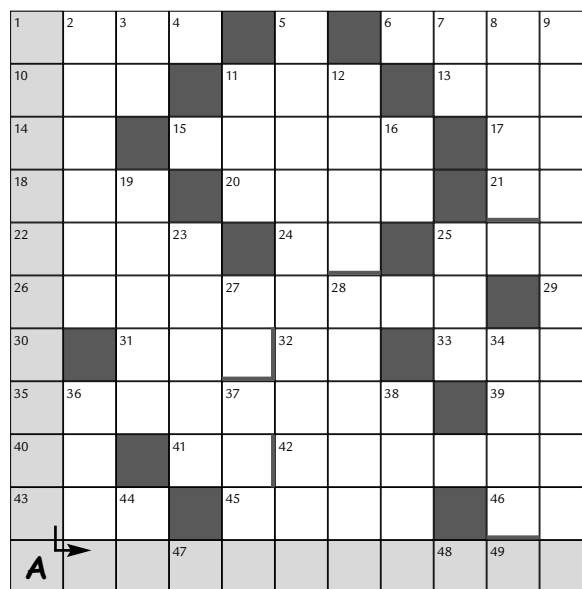

KERESZTREJTVÉNY

Beküldendő a teljes mondás! „Függőleges 1. a hozzá tartozó vízszintessel... egy napon pálmafa lesz belőle”.

Vízszintes: 1. Német észak. 6. Csónakfajta. 10. Máj termeli. 11. Élet. 13. Csecsemők tápláló itala. 14. Tiltó szó. 15. Eső esik belőle. 17. Üres vaj! 18. Erika becézve. 20. Nagyon régi. 21. Kiejtett betű. 22. Jegyet vesz. 24. Határozó rag. 25. Német soha. 26. Katonák járandósága. 29. Nitrogén. 30. Kén. 31. Öreg. 32. Utolsó posta. 33. Rendezendő tényállás. 35. Keltezés. 39. Gyom közepe (!). 40. A szabadba. 41. Szolmizációs hang. 42. Hasüregi szervem névelővel. 43. Iskola kedveskedve. 45. Leszármazott. 46. Fél pipa (!).

Függőleges: 2. Műt. 3. Errefele (!). 4. Átmérő jele. 5. Követendő, mintaszerű. 6. Kálium. 7. Kis úrlény. 8. Valaki és valami megjelölésére szolgál. 9. Jellegzetes ismeretőjel. 11. Oroszlánnév. 12. ... Buri kanadai kikötő. 16. Maga. 19. Kellemes szag. 23. Bővíl. 25. Legyek lábatlan lárvája. 27. Tangens. 28. Ellátom a beteget. 34. Gondozott fű. 36. Leszállított „á” hang. 37. Összekevert Mura (!). 38. Ady műzsája. 44. Szamárhang. 47. Foszfor. 48. Gramm. 49. Oxigén.

Előző havi keresztrejtvényünk megfejtése Don Bosco üzenete:
„Isten másokért teremtett bennünket.”

Lassú szél lejt a mezőn,
könnyedén emeli uszályát,
kényesen lépeget,
napernyőként viszi a felleget.

Weöres Sándor: Rongyszőnyeg

